

**Objawienie Boga i Boża budowla –
cel Jego zbawienia, zaopatrzenia i objawienia**

Wersety biblijne: Wj 3,6.14-16.18; 5,1; 24,8; 17,6; 25,8-9; 40,1-2.34-38.

I. W Księdze Wyjścia przedstawione jest objawienie różnych aspektów Boga, między innymi Boskiej Trójcy:

- A. Księga Wyjścia objawia różne aspekty Boga; jest On:
1. Samoistniejącym i wiekuistym Bogiem – 3,14.
 2. Bogiem Abrahama, Izaaka i Jakuba – w. 6, 15-16; 4,5; Mt 22,31-32.
 3. Bogiem Hebrajczyków – Wj 3,18; 5,3; 7,16; 9,1.13; 10,3.
 4. Bogiem Izraela – 5,1; 24,10; 32,27; 34,23.
 5. Przemawiającym Bogiem – 4,10.30; 9,35; 20,1.
 6. Bogiem przymierza – 2,24; 6,4-5; 24,8; 13,5.
 7. Suwerennym Bogiem – 3,20-21; 4,21; 7,3-5; 8,10; 9,16; Rz 9,15-23.
 8. Odkupiającym i zbawiającym Bogiem – Wj 6,6; 15,13; 14,30.13; 15,2.
 9. Błogosławiącym Bogiem – 23,25; 32,29.
 10. Uzdrawiającym Bogiem – 15,26.
 11. Wlewającym się Bogiem – 34,29-35.
 12. Zalecającym się Bogiem – 19,4-6; Jr 2,2; 31,32.
 13. Przetworzonym i zwieńczonym Bogiem – Wj 17,6; J 19,34; 7,37-39.
 14. Bogiem, który mieszka w przybytku – Wj 25,8-9; 29,46; 40,1-2.34-38.
- B. W Księdze Wyjścia mieści się objawienie Boskiej Trójcy – 33,2-5; 34,5-10:
1. Księga ta podkreśla dwie sprawy dotyczące Boskiej Trójcy: Anioła Bożego, albo inaczej Anioła Jahwe, i Ducha Bożego – 3,2.4.6-7.14-15.
 2. Boska Trójca objawiona jest w typie słupa obłoku, który symbolizuje Trójjedynego Boga ucieleśnionego w Chrystusie i urzeczywistnionego jako Duch – 14,19-20.
 3. Boska Trójca objawiona jest w typie Jahwe i Anioła Jahwe, który wprowadza swoich odkupionych do pięknej ziemi i wytępia ich wrogów – 23,20-23.
 4. Boska Trójca objawiona jest w typach rozłupanej skały, świecznika i złożonego olejku – 17,6; 25,31; 30,23-25.
 5. Przybytek obleczony w obłok i wypełniony chwałą przedstawia w formie typu ucieleśnionego Trójjedynego Boga – 40,2.9.34.36-38.

II. Księga Wyjścia, będąca księgą obrazów, objawia, że Boża budowla jest celem Jego zbawienia, zaopatrzenia i objawienia – 25,8-9; 40,1-2.34-38:

- A. Pełne Boże zbawienie dla Jego wybranego ludu obejmuje Paschę, wyjście z Egiptu i przejście przez Morze Czerwone:
1. Pascha symbolizuje odkupienie – 12,1-13.
 2. Wyjście symbolizuje opuszczenie świata – 5,1; 7,4-5; 12,31-32.35-36.41.51.
 3. Przejście przez Morze Czerwone symbolizuje chrzest – 14,13-31; 1 Kor 10,1-2.
- B. Na pustyni dzieci Izraela doświadczyły Bożego zaopatrzenia – niebiańskiej manny i żywej wody z rozłupanej skały – Wj 16,14-15; 17,6; 1 Kor 10,3-4:
1. Karmienie się manną oznacza niebiański sposób odżywiania i konstytuowanie się niebiańskim pierwiastkiem.
 2. Chrystus został uderzony dla nas, żeby wypłynęła z Niego żywa woda, która zdoła ugasić nasze pragnienie – Wj 17,6; J 19,34; 7,37-39.
 3. Trójjedyny Bóg wbudowuje się w naszą istotę w miarę tego, jak Go spożywamy i pijemy – Ef 3,14-19.
- C. Na górze Bożej (górze Horeb) dzieci Izraela otrzymały objawienie na temat Boga i przybytku – Wj 3,1; 24,13; 19,1-7; 20,1-3; 25,8-9:
1. Góra Boża duchowo oznacza miejsce, w którym Bóg przemawiając, udziela wizji.
 2. Na górze tej lud Boży ujrzał niebiańską wizję, dzięki której poznał Boga, a także życie zgodne z Bogiem.
 3. Na górze tej lud Boży ujrzał objawienie pragnienia, jakie Bóg ma w sercu – mieć mieszkanie na ziemi – w. 8-9; Mt 16,18; 1 Kor 3,9b; Ef 2,21-22; 4,16.

- D. Celem Bożego zbawienia, zaopatrzenia i objawienia jest Jego budowla, mieszkanie na ziemi – Wj 25,8:
1. Boża budowla to zespolenie Boga z człowiekiem (J 14,20; 15,4a; 1 J 4,15), zbiorowy wyraz Trójjedynego Boga (1 Tm 3,15-16; J 17,22; Ef 3,19b.21) i powiększenie Boga (J 3,29a.30a; Kol 2,19).
 2. Centralną myśl Księgi Wyjścia stanowi to, że Chrystus jest odkupieniem, zbawieniem i zaopatrzeniem Bożego ludu, a także środkiem, za pomocą którego lud oddaje Bogu cześć i Mu służy; w ten sposób w Bogu zbudują się oni z Nim i będą się spotykać, porozumiewać i wzajemnie w sobie zamieszkiwać.
 3. Zamysł tej księgi polega na pokazaniu nam, że celem pełnego Bożego zbawienia jest zbudowanie Jego mieszkania – 40,1-2.34-35; 1 P 2,2.4-5:
 - a. Ta księga to relacja o tym, jak Bóg zbawił swój wybrany lud i dał mu niebiańską wizję, by lud ten mógł wybudować Mu mieszkanie na ziemi.
 - b. Bóg wychowywał swój lud, dzieci Izraela, po to, by uzyskać mieszkanie.
 - c. Wybrany lud Boży został zupełnie zbawiony, gdy przechodził od upadku aż do Bożego mieszkania – 1,11; 40,1-2.34-35.
- E. W Chrystusie my i Bóg, Bóg i my, budujemy się ze sobą, spotykamy i mieszkamy; oto centralna myśl zawarta w Księdze Wyjścia – Ef 2,19-22.
- F. Księga Wyjścia prowadzi do zbudowania przybytku – 25,8-9; 40,1-2.34-35:
1. Bóg pragnie uzyskać swój zbiorowy wyraz za pośrednictwem swojego powołanego i odkupionego ludu – 25,8.
 2. Musimy wyzwolić się ze świata i być wolni, by brać udział w Bożym budowaniu – 1,11:
 - a. Świat sprzeciwia się Bożej budowli, a Boża budowla – światu – Rz 12,2.
 - b. Jeśli lud zechce dać się wyratować od świata dla Boga, będzie On mógł osiągnąć na ziemi swój cel i uzyskać swoje mieszkanie – Wj 40,1-2.34-35.
 3. Ze względu na Bożą budowlę musimy zyskać doświadczenie w Maru i Elim i pić wodę życia w zmartwychwstaniu – 15,22-27; 17,6.
 4. Musimy budować Boże mieszkanie według wzoru objawionego na górze; wzór przybytku i jego sprzętów stanowi pełny i kompletny typ zarówno pojedynczego Chrystusa – Głowy – jak i zbiorowego Chrystusa – Ciała, kościoła – obejmującego wiele szczegółów dotyczących tego, czego doświadczamy z Chrystusa ze względu na życie kościoła – 25,9; Hbr 8,5; 9,4, przyp. 3.
 5. Boże mieszkanie jest zbudowane z Chrystusa, którego doświadczaliśmy, którym się radowaliśmy i którego złożyliśmy Bogu w ofierze – Wj 25,2-7:
 - a. Kościół jest budowany z Chrystusa, który stał się naszym doświadczeniem – w. 3-7.
 - b. Kościół budowany jest z materiałów pełnych charakteru zmartwychwstania i znajdujących się całkowicie na niebiańskiej pozycji – w. 2.
 - c. Materiały na Bożą budowlę stanowią cnoty osoby i dzieła Chrystusa; cnoty te posiadaliśmy, doświadczaliśmy ich i radowaliśmy się nimi oraz złożyliśmy Bogu w zmartwychwstaniu w postaci ofiary podnoszenia – w. 2-7.
 6. Ze względu na Boże mieszkanie potrzebujemy takiego poświęcenia, w którym ofiarujemy Bogu drogocenne rzeczy; bez takiego poświęcenia Boża budowla nie może zaistnieć w praktyce – Rz 12,1; Wj 25,2; 35,4-9.
 7. Księga Wyjścia rozpoczyna się niewolą w Egipcie, a kończy zbudowanym przybytkiem; księgę tę wieńczy Boży przybytek, Jego mieszkanie napełnione Jego chwałą – 1,11; 40,17.34-35.
- G. Fizyczny przybytek (później świątynia), Boże mieszkanie w Starym Testamencie, był tak naprawdę symbolem zbiorowego ludu, dzieci Izraela, które były domem Bożym – 25,8-9; Hbr 3,6:
1. Na początku wieku Nowego Testamentu wcielony Chrystus – ucieleśnienie Boga – był zarówno przybytkiem, jak i świątynią Boga – J 1,14; 2,19-21.
 2. Dzięki swej śmierci i zmartwychwstaniu pojedynczy Chrystus powiększył się i stał zbiorowym Chrystusem, kościołem, złożonym z nowotestamentowych wierzących, którzy są świątynią, domem Bożym i Ciałem Chrystusa – 1 Kor 3,16-17; 1 Tm 3,15; Hbr 3,6; 1 Kor 12,12.
 3. Na koniec przybytek i świątynia znajdują swoje zwieńczenie w Nowej Jerozolimie – Trójjedynym Bogu zespolonym ze swoim odkupionym ludem zarówno ze Starego, jak i Nowego Testamentu – odwiecznym Bożym mieszkaniu – Obj 21,3.22.

**Pełny obraz powołania przez Boga Mojżesza,
stanowiącego model Bożego sługi**

Wersety biblijne: Wj 3,2-6.8.14-15; 4,3-4.6-7.9.14b-16.24-26.

I. Mojżesz jest najlepszym przykładem ilustrującym sprawę porzucania naturalnych sił i zdolności; nikt inny w Biblii nie jest tak dobrym tego przykładem:

- A. W naturalnych siłach i zdolnościach nie ma boskiego pierwiastka.
- B. Naturalne siły i zdolności działają samodzielnie, nie według Bożej woli.
- C. Naturalne siły i zdolności szukają swej własnej chwały i zaspokajają własne pragnienia.
- D. Naturalne siły i zdolności stają się użyteczne w zmartwychwstaniu w naszej służbie Panu.
- E. Mojżesza wykształcono we wszystkich naukach egipskich, był on potężny w słowie i czynie – Dz 7,22.
- F. Mojżesz uczynił coś dla Bożego ludu według własnej woli – w. 23-26.
- G. Bóg pomijał Mojżesza przez 40 lat – Wj 2,14-15; Dz 7,27-30:
 - 1. Mojżesz, człowiek, który otrzymał wykształcenie w pałacu królewskim, teraz został zmuszony do tego, by prowadzić życie pasterza na pustyni; mijały lata, a on utracił wszystko – pewność siebie, przyszłość, zainteresowanie, cel – Wj 3,11; zob. 2,11-13.
 - 2. Każdy, kogo Pan powołał, musi przejść przez okres, w którym straci pewność siebie, uświadomi sobie swą niemożność i uzna, że nadaje się tylko do tego, by umrzeć.
 - 3. Mojżesz nauczył się służyć Bogu zgodnie z Jego prowadzeniem i w Nim pokładać ufność – Dz 7,34-36; Hbr 11,28:
 - a. Z naturalnymi zdolnościami Mojżesza się uporano i stały się one zdolnościami w zmartwychwstaniu; zdolności w zmartwychwstaniu odpowiadają Bożemu poruszaniu.
 - b. Tak naprawdę Bóg wbudował się w zdolności Mojżesza; w końcu jego zdolności napełniły się Bogiem.

II. Relacja na temat powołania Mojżesza przez Boga jest dłuższa od relacji na temat powołania innych ludzi w Biblii; Mojżesz był pierwszym w historii kompletnym, wykwalifikowanym i wydoskonalonym sługą Bożym; ponieważ był pierwszym w pełni przygotowanym sługą Bożym w Biblii, stanowi model Bożego sługi, a powołanie go przez Boga jest wzorem tego, w jaki sposób Bóg powołuje swoje sługi:

- A. Powołanie przez Boga odbyło się na tyłach pustyni (Wj 3,1); znajdować się na tyłach to inaczej nie być zadowolonym ze swojej obecnej sytuacji i rozczarować się nią:
- B. Kiedy Mojżesz udał się na tyły pustyni, przyszedł do góry Bożej Horeb (w. 1); nieraz tyły sytuacji okazują się górą Bożą.
- C. W Księdze Wyjścia 3,5 Bóg rzekł do Mojżesza: „Nie zbliżaj się tu! Zdejm sandały z nóg, gdyż miejsce, na którym stoisz, jest ziemią świętą”; „ziemia święta” w tym wersecie oznacza ziemię nietkniętą stopą ludzką:
 - 1. Wynika stąd, że Boże powołanie dokonuje się tam, gdzie nie ingeruje człowiek ani nie sięgają ludzkie zabiegi i opinie; jeżeli Bóg ma nas powołać, musimy znaleźć się w miejscu zarezerwowanym wyłącznie dla Niego.
 - 2. To, że Bóg powoływał Mojżesza ze środka krzewu, wskazuje, że Boże wezwanie dociera do nas z naszego wnętrza.

III. Osoba powołana przez Boga musi zobaczyć wizję płonącego krzewu ciernistego – Dz 7,22-36; Wj 3,2-6a:

- A. Każdy, kogo Bóg powołuje, musi sobie uświadomić, iż jest odkupionym ciernistym krzewem (odkupionym grzesznikiem podlegającym niegdyś Bożemu potępieniu – Rdz 3,17-18), w którym płonie ogień, i że ogniem tym jest sam Trójjedyny Bóg, Bóg zmartwychwstania – Pwt 33,16; Mk 12,26:
 - 1. To, że krzew ciernisty płonął, lecz się nie spalał, oznacza, że Bóg nie chce, by „paliwem” było dla Niego nasze naturalne życie; On sam wyłącznie będzie płonął jako paliwo – Rz 12,11; 2 Tm 1,7; Kol 1,29; Iz 4,4; Obj 3,15-19.
 - 2. Musimy być gorący w duchu, a nie w naturalnym życiu (Rz 12,11); pozostawanie gorącym w naturalnym życiu jawi się obcym ogniem dla Boga i prowadzi do śmierci (Kpł 10,1-11; 16,12).
 - 3. To, że krzew ciernisty płonął, lecz się nie spalał, oznacza, iż Bóg chwały – święty ogień – powi-

nien w nas płonąć, lecz nie powinno to nas wyczerpywać; jeżeli sługa Boży jest wyczerpany, może to oznaczać, że do wykonywania tego, co robi dla Boga, używa własnej energii – zob. 1 Kor 15,10.58.

4. Pamięć o tej wizji na pewno działała w Mojżeszu, nieustannie przypominając mu, by nie korzystał ze swoich naturalnych sił ani zdolności.
 5. Dzięki znakowi płonącego krzewu ciernistego Bóg poruszył Mojżesza myślą, że jest on naczyniem, kanałem, za pośrednictwem którego Bóg może się przejawiać – 2 Kor 4,7; Flp 1,20.22-25.
 6. Przez lata uczmy się jednego: pracować dla Boga, nie wykorzystując do tego swego naturalnego życia, tylko pozwalając, by płonął w nas Bóg.
 7. Relacja na temat ciernistego krzewu ma być nieustanną pamiątką i świadectwem dla tych, których Bóg powołuje – Pwt 33,1.16; Mk 12,26.
 8. Niech ta relacja o płonącym krzewie wywrze na nas głębokie wyrażenie, byśmy nigdy jej nie zapomnieli; wizja ta musi odcisnąć się na naszej istocie.
- B. Kościół jest zbiorowym krzewem ciernistym, w którym płonie Bóg zmartwychwstania – zob. Rdz 2,22; Ef 2,6:
1. Ostatecznym celem Boga jest uzyskać mieszkanie, zbudować je sobie – J 1,14; 2,19; 1 Kor 3,16; Obj 21,3.22.
 2. Kościół to Trójjedyny Bóg, który płonie w odkupionym człowieczeństwie; na tym polega boska ekonomia – Łk 12,49-50; Dz 2,3-4.

IV. Osoba powołana przez Boga musi mieć objawienie tego, kim jest Bóg:

- A. Ten, który powołał Mojżesza, był po pierwsze Aniołem Jahwe – Wj 3,2:
1. Tytuł „Anioł Jahwe” odnosi się głównie do Chrystusa, Syna Bożego (zob. J 8,42) posłanego po to, by zbawić Boży lud od cierpienia (zob. Sdz 6,12-22; 13,3-22).
 2. W świetle Księgi Wyjścia 3,2.6 Anioł Jahwe, Posłany, był samym Jahwe, Posyłającym (zob. Za 2,6-11), Jahwe zaś jest Trójjedynym Bogiem (Wj 3,6.15).
 3. Żeby powołać i posłać Mojżesza, Bóg, Posyłający, ukazał mu się jako Posłany.
- B. Imię Tego, który powołał Mojżesza, brzmiało Jestem – w. 14-15:
1. Imię Jestem wskazuje, że Bóg, Chrystus, jest rzeczywistością wszystkiego, co pozytywne – J 8,58; 6,35; 8,12; 15,1; Kol 2,16-17.
 2. Musimy wiedzieć, że Bóg, który powołuje, jest, a nas nie ma – Hbr 11,6.
- C. Ten, który powołał Mojżesza, był Bogiem jego ojca – Wj 3,6:
1. Tytuł „Bóg twojego ojca” wskazuje na historię z Bogiem.
 2. W oczach Boga Pan, który was powołuje, jest Bogiem waszego duchowego ojca – 1 Kor 4,15.17; Ps 103,7; Flp 2,19-22.
- D. Ten, który powołał Mojżesza, był Bogiem zmartwychwstania:
1. Musimy znać Boga Abrahama, Boga Izaaka i Boga Jakuba – Trójjedynego Boga, który wzbudza z martwych:
 - a. Bóg Abrahama symbolizuje Boga Ojca, który powołuje człowieka, usprawiedliwia go i wyposaża do życia przez wiarę oraz do życia w społeczności z Nim – Rdz 12,1; 15,6; rozdz. 17–18; 19,29; 21,1-13; 22,1-18.
 - b. Bóg Izaaka symbolizuje Boga Syna, który błogosławi człowieka dziedzictwem wszystkich swoich bogactw, życiem radowania się Jego obfitością i życiem w pokoju – 25,5; 26,3-4.12-33.
 - c. Bóg Jakuba symbolizuje Boga Ducha działającego we wszystkim dla dobra tych, którzy Go miłują, przeobrażającego człowieka i czyniącego go dojrzałym w boskim życiu, żeby człowiek mógł błogosławić wszystkich, władać całą ziemią i zaspokoić wszystkich Bogiem Synem – zasobem życia – 27,41; 28,1–35,10; rozdz. 37; 39–49; Rz 8,28-29.
 2. Osoba powołana przez Boga musi być w zmartwychwstaniu i czynić wszystko w zmartwychwstaniu w celu zbudowania kościoła, który istnieje całkowicie w zmartwychwstaniu – Ef 1,19-23; Rz 8,11; 1 Kor 15,45b.58.

V. Osoba powołana przez Boga musi znać cel Bożego powołania – Wj 3,8:

- A. Od strony negatywnej celem Bożego powołania jest wybawić Boży wybrany lud z tyranii szatana i świata, symbolem których są odpowiednio faraon i Egipt – Rz 1,16.
- B. Od strony pozytywnej celem Bożego powołania jest wprowadzić Boży wybrany lud we wszechzawierającego Chrystusa, urzeczywistnianego jako wszechzawierający Duch w naszym duchu, przedstawionego w formie typu przez ziemię Kanaan, opływającą w mleko i miód – Kol 2,6; Ga 3,14.

VI. Osoba powołana przez Boga musi wiedzieć, jak uporać się z szatanem, upadłym ciałem i światem – 1 J 3,8; Ga 5,17; 1 J 2,15:

- A. Wszystko, na czym polegamy, z wyjątkiem Boga, jest kryjówką dla węża – Wj 4,3-4; Łk 10,19.
- B. Nasze upadłe ciało jest konstytucją trądu – grzechu, zgnilizny i zepsucia – Wj 4,6-7; Rz 7,17-18.24-25; Iz 6,5.
- C. Świat wraz z jego zaopatrzeniem, rozkoszą i rozrywką jest pełen krwi śmierci – Wj 4,9; 1 J 5,19; Ga 6,14.

VII. Osoba powołana przez Boga potrzebuje doświadczeń uzupełniania i przycinania:

- A. Osoba powołana potrzebuje kogoś, kto będzie dla niej uzupełnieniem zgodnie z zasadą Ciała; służy to jej ograniczeniu, ochronie i zabezpieczeniu – Wj 4,14b-16; Łk 10,1; Pwt 32,30; Koh 4,9-12.
- B. Osoba powołana musi sama chcieć doświadczać obrzezania swojego naturalnego życia, by stać się kimś użytecznym w ręku Pana w celu wypełnienia Jego odwiecznego zamysłu, i przygotować się do wypełnienia Bożego posłannictwa – Wj 4,24-26.
- C. Niech każdy aspekt Bożego powołania stanie się dzisiaj naszym doświadczeniem w Pańskim odzyskiwaniu.

Cel Bożego powołania

Wersety biblijne: Wj 3,7-8.10.12.17-18; Ef 1,4-5; 2 Tm 1,9-10; 1 P 2,9.20; 5,10; 1 Kor 1,9; 2 Tes 2,14; 1 Tes 2,12.

I. Celem Bożego powołania, jak objawia to Księga Wyjścia, jest wyzwolić dzieci Izraela, Boży wybrany lud, z tyranii Egipcjan i Egiptu, ziemi niewoli, i wprowadzić je do Kanaanu, ziemi opływającej w mleko i miód – 3,7-8.10.17:

- A. Naród egipski przedstawia w typologii królestwo ciemności, a faraon symbolizuje szatana, diabła – Kol 1,13; 1 J 5,19b; J 12,31; Hbr 2,14-15; Obj 12,9a:
1. Świat to nie źródło przyjemności, tylko miejsce tyranii; każdy aspekt świata to forma tyranii – Ga 4,8.
 2. Szatan zawłaszczył dla siebie wybrany lud Boży – przeznaczony do tego, by wypełnić Boży zamysł – i trzyma go w świetle – Ef 2,2; Łk 13,11-12:
 - a. Istnieć to jedno, lecz istnieć dla boskiego zamysłu to coś zupełnie innego – Rz 8,28; Ef 1,11; 3,11; 2 Tm 1,9.
 - b. Szatan zagarnął ludzi dla siebie, wskutek czego zabiegają oni wyłącznie o egzystencję, a nie o to, jaki cel Bóg dla niej przewidział – Mt 6,25.31-33.
- B. Wyrwać kogoś z rąk szatana i z królestwa ciemności to potężne dzieło – 12,28-29; Łk 11,21-22; Dz 26,16-18; Kol 1,13:
1. Dlatego boskie objawienie w Nowym Testamencie bardzo mocno akcentuje wartość głoszenia ewangelii – Rz 1,16; Mt 24,14; Mk 16,15.
 2. Bóg powołuje nas między innymi po to, by móc się nami posłużyć do wyprowadzenia innych z zawłaszczenia i tyranii szatana oraz świata – Dz 26,18; Ef 3,9.
- C. Zgodnie z typologią wprowadzenie dzieci Izraela do Kanaanu, pięknej ziemi opływającej w mleko i miód, symbolizuje wprowadzenie ludu we wszechzawierającego Chrystusa, mającego niezgłębione bogactwa – w. 8; Kol 1,12:
1. Ostatecznym celem Bożego powołania jest wprowadzenie Jego ludu do pięknej ziemi, żeby tam mógł on zaznawać wszechzawierającego Chrystusa – Ef 3,18; Kol 2,6-7.16-17; 3,11.
 2. Musimy wyprowadzać ludzi ze świata i wprowadzać ich we wszechzawierającego Chrystusa ze względu na Boże królestwo i Bożą budowlę – Ef 3,8; 2,19-22.
- D. Trzeci rozdział Księgi Wyjścia objawia trzy przystanki na drodze do wypełnienia Bożego zamysłu: pustynię, górę i piękną ziemię – w. 8, 12, 17-18:
1. W wersecie 3,18 występuje słowo „pustynia”, użyte w pozytywnym sensie, oznaczające miejsce oddzielenia od świata:
 - a. Kiedy ktoś zostaje zbawiony, powinien zostać wyprowadzony ze świata na pustynię, tam, gdzie nie ma egipskiego pierwiastka.
 - b. Do głoszenia ewangelii potrzebujemy mocy zmartwychwstania, żeby wzbudzać innych z grobów i wyprowadzać ich na pustynię, sferę w zmartwychwstaniu, by odbyli oni trzydniową podróż – J 5,25; Ef 2,1.5-6; Kol 2,13.
 2. Na górze otrzymujemy objawienie o odwiecznym Bożym zamysle – Wj 3,12; 19,2; 24,9-13.18:
 - a. Na górze dzieci Izraela otrzymały objawienie o tym, jaki jest Bóg i o Jego pragnieniu posiadania mieszkania na ziemi – 19,3-6; 20,2; 25,8-9.
 - b. Na górze, gdzie niebo jest przejrzyste, możemy zobaczyć wizję Bożej ekonomii – 24,10; Obj 21,10.
 - c. Tu poznajemy, co Bogu leży na sercu, i widzimy, co pragnie On mieć dzisiaj na ziemi – Ef 1,5.9; Flp 2,13.
 3. Jeśli mamy osiągnąć ostateczny cel Bożego powołania, musimy podjąć dalszą podróż i wejść do pięknej ziemi – Wj 3,8.17; Pwt 8,7-10:
 - a. Lud Izraela wszedł do pięknej ziemi dzięki arce wraz z przybytkiem (Joz 3,3.6.8.13-17; 4,10-19), pogrzebowi w rzece Jordan (w. 1-9, 20) i obrzezaniu, żeby móc korzystać z bogactw tej ziemi (Pwt 8,7-10).
 - b. Listy do Galacjan, Efezjan, Filipian i Kolosan ukazują nam Chrystusa, który jest wszechzawierającą ziemią – Chrystusa, który jest centrum i obwodem, który jest w centrum odwiecznej Bożej ekonomii i wszystkim w niej – Kol 2,9; 3,11.
 - c. Pomagajmy innym doświadczać Chrystusa we wszystkich Jego niezgłębionych bogactwach,

żeby Bóg mógł ustanowić swoje królestwo i mieć dziś na ziemi mieszkanie – Ef 3,8; 2,21; Rz 10,12; 14,17.

II. Cel Bożego powołania w pełni jest objawiony w Nowym Testamencie:

- A. Bóg powołuje według tego, co przeznaczył (Ef 1,4-5), co zamierzył (2 Tm 1,9; Rz 8,28) i według swojej łaski (2 Tm 1,9-10).
- B. Bóg powołał w Chrystusie (1 P 5,10) i przez ewangelię (2 Tes 2,14).
- C. W Nowym Testamencie objawione są różne aspekty celu Bożego powołania:
 1. Bóg powołał nas z ciemności do swego cudownego światła – 1 P 2,9:
 - a. Ciemność jest znakiem grzechu i śmierci; to wyraz i sfera szatana, który przebywa w śmierci.
 - b. Gdy Bóg nas powołuje, otwiera nam oczy i zwraca od ciemności do światła oraz od władzy szatana do siebie; zwrócić się do Boga to zwrócić się do Jego władzy, czyli Bożego królestwa światłości – Dz 26,18.
 2. Boże powołanie polega na oddzieleniu Jego wybranych, uczynieniu ich świętymi dla Boga, byciem świętymi osobami, świętymi – Rz 1,7; 1 Kor 1,2.
 3. Bóg nas powołał, byśmy znaleźli się w społeczności Jego Syna, Jezusa Chrystusa naszego Pana, spożywali Jego wszechzawierające bogactwa i z nich korzystali – w. 9, 30.
 4. Bóg powołał nas, byśmy znosili cierpienia Chrystusa – 1 P 2,20-21.
 5. Ze względu na Ciało Chrystusa Bóg powołał nas do Chrystusowego pokoju – Kol 3,15.
 6. Bóg powołał nas, byśmy osiągnęli chwałę Pana Jezusa Chrystusa; powołał swoich wybranych do zbawienia w uświęceniu Ducha i wierze prawdy, by osiągnęli oni chwałę Pana Jezusa Chrystusa – 2 Tes 2,13-14.
 7. Bóg powołuje dzięki własnej chwale i po to, byśmy weszli do wiecznej Bożej chwały – 2 P 1,3; 1 P 5,10:
 - a. Bóg nas powołał nie tylko dzięki swej chwale, lecz także do tej chwały.
 - b. Abyśmy mogli wejść do wiecznej Bożej chwały, Bóg wszelkiej łaski usługuje nam bogactwami obfitego zasobu boskiego życia, oddziałując na nas i w nas w Bożej ekonomii; to boskie działanie ma liczne aspekty i składa się z licznych kroków – v. 10; 2 P 1,3.
 8. Bóg powołał nas do swego królestwa – 1 Tes 2,12:
 - a. Królestwo Boże to organizm zbudowany z życia Bożego, które jest sferą życia dla Jego panowania; w sferze tej panuje On dzięki boskiemu życiu i wyraża siebie w tym boskim życiu – J 3,3.5-6; Mt 6,10.13.
 - b. Dzisiaj my, powołani, powinniśmy żyć w kościele, który jest królestwem Bożym, żebyśmy mogli wzrastać i rozwijać się w Bożym życiu ku pełnej dojrzałości; w wyniku tego wzrostu i rozwoju zapewnione nam będzie obficie wejście do wiecznego królestwa naszego Pana i Zbawcy Jezusa Chrystusa – Rz 14,17; 2 P 1,5-11.

Zbiorowy krzew ciernisty

Wersety biblijne: Pwt 33,1.16; Wj 3,2-6a; 1 Tm 3,15-16; Łk 12,49-50; Dz 2,2-4.

I. W oczach Boga Mojżesz był ciernistym krzewem, w którym płonął Trójjedyny Bóg (zob. Pwt 33,1.16); jako jednostki jesteście dzisiaj Mojżeszami; jesteście jednak również częścią kościoła, zbiorowego krzewu ciernistego (zob. 1 Tm 3,15-16):

- A. Kiedy Mojżesz został powołany przez Boga, ujrzał wielki znak płonącego ciernistego krzewu; niegdyś byliśmy cierniami poddanymi przekleństwu w trzecim rozdziale Księgi Rodzaju, lecz w trzecim rozdziale Księgi Wyjścia jesteście odkupionym ciernistym krzewem; ten płonący krzew to zarówno dzieci Izraela w Starym Testamencie, jak i kościół w Nowym Testamencie.
- B. W kościele nadal jest dziś wiele „cierni”; kościół nie jest jeszcze drogim kamieniem; chwała jednak Panu za to, że przechodzimy proces przeobrażenia – Rz 12,2; 2 Kor 3,18.
- C. W Księdze Powtórzonego Prawa 33,16 Mojżesz mówił o Bogu jako Tym, który mieszka w krzewie; słowa te wypowiedział wtedy, gdy miał sto dwadzieścia lat, czterdzieści lat po tym, jak ujrzał wizję płonącego krzewu ciernistego:
 - 1. Mojżesz nigdy tej wizji nie zapomniał, nawet po wybudowaniu przybytku, kiedy Bóg w nim zamieszkał.
 - 2. Jakże to wspaniałe, że ciernisty krzew może być dziś mieszkaniem Boga na ziemi!

II. Ostatecznym celem Boga jest uzyskać mieszkanie; oznacza to, że odwiecznym zamysłem Boga jest zbudowanie sobie mieszkania:

- A. Księga Rodzaju przedstawia objawienie domu Bożego w Betel (28,10-22), lecz nie widzimy tam faktycznej budowy tego domu.
- B. Na początku Księgi Wyjścia Bóg mieszkał w krzewie, lecz pod koniec tej księgi zamieszkał w przybytku – 3,2-6a; 40,34-38.
- C. Przybytek z arką stał się więc punktem, wokół którego ogniskowała się historia dzieci Izraela; przybytek na koniec powiększył się i stał świątynią.
- D. Pan Jezus przyszedł zarówno jako Boży przybytek (J 1,14), jak i Boża świątynia (2,19); dziś kościół również jest Bożą świątynią (1 Kor 3,16); zwieńczeniem tej świątyni będzie ostatecznie Nowa Jerozolima, czyli zarówno Boży przybytek, jak i świątynia Boża w wieczności (Obj 21,3.22).
- E. Na początku Bożym mieszkaniem był odkupiony ciernisty krzew, lecz stopniowo krzew ten zostaje uświęcony, przeobrażony, upodobniony, a także otoczony chwałą; przybytek jest ilustracją przeobrażenia:
 - 1. Znajdowało się w nim drewno akacjowe powleczone złotem, a także len haftowany złotą nicią; zarówno drewno akacjowe, jak i len symbolizują człowieczeństwo, a złoto – boskość – Wj 25,10-11; 26,15.29; 36,34; 37,1-2; 28,6; 39,3.
 - 2. W trzecim rozdziale Księgi Wyjścia Bóg mieszkał w ciernistym krzewie, lecz w czterdziestym rozdziale mieszkał w przybytku powleczonym i przeplecionym boskością; takie powleczone i przeplecione człowieczeństwo jest przeobrażonym człowieczeństwem.
- F. Zarówno krzew, jak i przybytek to symbole; faktycznym mieszkaniem Boga nie był ani fizyczny krzew, ani przybytek, lecz Jego lud:
 - 1. Kiedy Bóg uporał się z dziećmi Izraela, stały się one drewnem akacjowym powleczonym złotem, a także lnem wyhaftowanym złotą nicią; dziś kościół jest wypełnieniem tego typu.
 - 2. Kościół być może obecnie jest odkupionym ciernistym krzewem, nadchodzi jednak dzień, kiedy będzie złotem, perłą i drogim kamieniem – Obj 21,18-21.
 - 3. Chwała Panu za wspaniałą wizję Bożego mieszkania! Wizja ta obejmuje Boże mieszkanie od etapu początkowego, etapu ciernistego krzewu, po etap zwieńczenia, etap Nowej Jerozolimy.
- G. Kiedy Mojżesz został powołany przez Boga, ujrzał święty ogień płonący w ciernistym krzewie; kiedy powołany został Paweł, zobaczył on tę samą wizję, przynajmniej jeśli chodzi o zasadę – zob. Dz 9,4-5:
 - 1. Paweł ujrzał Trójjedynego Boga, który płonie w odkupionych przez Niego ludziach; dzięki temu boskiemu płomieniowi święty ogień był jedno z krzewem, a krzew jedno z ogniem, czyli z samym Trójjedynym Bogiem.
 - 2. Pan Jezus powiedział kiedyś, że przyszedł rzucić ogień na ziemię (Łk 12,49); w dzień Pięćdziesiątnicy Duch przyszedł w postaci języków ognia (Dz 2,2-4).

3. Dzisiaj Pan nadal rzuca ogień na ziemię; ten święty ogień, boski płomień, pochwyił nas i teraz jesteśmy częścią ciernistego krzewu, który płonie Trójjedynym Bogiem.
4. Trójjedyny Bóg płonie w kościele i nad kościołem, który wybrał i odkupił; kościół zatem to Trójjedyny Bóg, który płonie w odkupionym człowieczeństwie; na tym polega boska ekonomia.
5. Ekonomia ta objawiona została Pawłowi (Ef 3,3-5.9); stanowi ona w istocie sedno boskiego objawienia; Mojżesz zobaczył ją w postaci symbolu, Paweł zaś ujrział jej rzeczywistość.
6. Jakże chwalimy Pana za to, że Jego ekonomia została również nam objawiona! Każdy kościół miejscowy jest ciernistym krzewem, w którym płonie Trójjedyny Bóg.
7. W rozdziałach pierwszym i trzecim Listu do Efezjan mowa jest o boskiej ekonomii, udzielaniu się Trójjedynego Boga Jego odkupionemu ludowi, by stał się on wyrazem Boga; udzielanie to prowadzi do zaistnienia kościoła, który dzisiaj jest płonąącym krzewem ciernistym.

III. Dzięki Bożemu odkupieniu oddzielający płomień z trzeciego rozdziału Księgi Rodzaju stał się nawiedzającym i zamieszującym płomieniem w trzecim rozdziale Księgi Wyjścia – Rdz 3,24; Wj 3,2-3; Ga 3,13-14; Rz 12,11; 2 Tm 1,6-7:

- A. Cierń w trzecim rozdziale Księgi Rodzaju wskazuje, że nad upadłym człowiekiem ciąży przekleństwo – w. 17-18.
- B. Grzech pociągnął za sobą przekleństwo, a przekleństwo spowodowało pojawienie się oddzielającego płomienia ognia – w. 24.
- C. W trzecim rozdziale Księgi Wyjścia cierń, który otrzymał przekleństwo, staje się Bożym naczyniem, a płomień ognia staje się jedno z ciernistym krzewem – w. 2-4:
 1. Dzięki odkupieniu, symbolizowanemu przez baranka, zabitego i złożonego w ofierze Bogu za upadłego człowieka (Rdz 4,4), przekleństwo zostało usunięte i ogień stał się jedno z cierniem.
 2. List do Galacjan 3,13-14 objawia, że odkupiający Chrystus zabrał przekleństwo i że otrzymaliśmy Ducha, ogień – zob. Łk 12,49-50; Dz 2,3-4.
- D. Dzięki Chrystusowemu odkupieniu sam Bóg, Święty, którego świętość oddziela grzeszników od Jego obecności, może przyjść i nas nawiedzić, pozostać u nas i wręcz w nas mieszkać.

IV. W kościele, który jest zbiorowym krzewem ciernistym, płonie Bóg zmartwychwstania:

- A. Dzieci Izraela były zbiorowym krzewem ciernistym; w takim stanie zostały odkupione (Wj 13,14-16), uświęcone (w. 2), przeobrażone i zbudowane; oto typ kościoła – zbiorowego krzewu ciernistego.
- B. Nie mów, że kościół jest nędzny czy martwy; im więcej będziesz tak mówił, tym bardziej będzie nad tobą ciążyło przekleństwo; jeśli jednak będziesz wielbił Pana za życie kościoła i mówił o nim dobrze, sprawisz, że spocznie nad tobą Boże błogosławieństwo:
 1. „On nie dostrzegł żadnej nieprawości w Jakubie, nie widzi też żadnej przewrotności w Izraelu” – Lb 23,21.
 2. „Jak piękne są namioty twoje, o Jakubie! przybytki twoje, o Izraelu!” – 24,5.
 3. „Błogosławieni są, którzy cię błogosławią, a przekłęci, którzy cię przeklinają” – w. 9b.
- C. Odkąd Nebukadnesar zniszczył miasto Jeruzalem aż do dziś, każdy kraj, lud, rasa czy jednostka, która przeklinała Żydów, sama otrzymała przekleństwo; kto zaś błogosławi Żydów, otrzymuje błogosławieństwo (Rdz 12,3); to samo dotyczy postawy, jaką obieramy względem kościoła – jeśli przeklinamy kościół, otrzymamy przekleństwo, jeśli zaś błogosławimy, otrzymamy błogosławieństwo.
- D. Pomimo istnienia różnych podziałów, grzechu, zamieszania, nadużywania darów i heretyckiego nauczania w kościele w Koryncie apostoł wcióż nazywał go kościołem Bożym, ponieważ była w nim obecna boska i duchowa esencja, która czyni zgromadzonych wierzących takim kościołem – 1 Kor 1,2.
- E. Jesteśmy dziś zbiorowym ciernistym krzewem – mieszkaniem dla Boga – bo dokonuje się to wyłącznie w zmartwychwstaniu:
 1. Kościół jest Chrystusowy, „zmartwychwstańczy” i niebiański – zob. Rdz 2,22; Ef 1,19-23; 2,6.
 2. Zmartwychwstanie jest pulsem życia i linią życia boskiej ekonomii – 1 Kor 15,12.
 3. Nasz trud dla Pana w Jego życiu zmartwychwstania wraz z Jego mocą zmartwychwstania nigdy nie będzie na marne, lecz doprowadzi do wypełnienia odwiecznego Bożego zamysłu w wyniku głoszenia grzesznikom Chrystusa, usługiwania życiem świętym, budowania kościoła z doświadczeń przetworzonego Trójjedynego Boga, który jest złotem, srebrem i drogocennymi kamieniami – w. 58; 3,12.
- F. Pojedynczo jesteśmy krzewem ciernistym, razem zaś – zbiorowym krzewem ciernistym, w którym płonie Bóg zmartwychwstania; to obraz dzisiejszego życia kościoła.

Poselstwo piąte

Pascha

Wersety biblijne: Wj 12; J 1,29; 1 Kor 5,7-8; 1 P 1,18-20.

I. Bardzo szczegółowa relacja na temat Chrystusowego odkupienia przedstawionego w formie typu w Księdze Wyjścia wskazuje, że Bóg chce, abyśmy pamiętali o tym odkupieniu konkretnie i szczegółowo – 12,14; 13,9; 1 P 1,18-20; Mt 26,28-29; zob. Obj 22,1:

- A. Naturalny człowiek skończył „w trumnie w Egipcie” (Rdz 50,26); to rzeczywistość tego, że jesteśmy umarli w występkach i grzechach naszych oraz że nie mamy nadziei i jesteśmy bez Boga na tym świecie (Ef 2.1.12).
- B. Kiedy uwierzyliśmy w Chrystusa, który jest naszą Paschą, tego dnia przeżyliśmy nowe narodziny, kolejny początek i zaczął się w naszym życiu święty kalendarz – Wj 12,2-3:
 - 1. Pascha stanowiła dla dzieci Izraela kolejny początek i odbywano ją pierwszego miesiąca świętego roku, miesiąca Abib – 13,4.
 - 2. Słowo *Abib* oznacza kielkowanie, pączkowanie i oznacza kolejny początek życia i początek energii, jaka kryje się w życiu; ludzie Boży przeżywają podwójne narodziny, dwa początki: narodziny fizyczne z fizycznym początkiem i narodziny duchowe z duchowym początkiem służące ich zbawieniu (zob. J 3,5-6).

II. Pascha jest typem Chrystusa, który jest nie tylko barankiem paschalnym, lecz także każdym aspektem Paschy – 1,29; Wj 12,13; 1 Kor 5,7:

- A. Rzeczownik „Pascha” pochodzi od czasownika „przejsz obok” (Wj 12,13) i wskazuje na sąd Boży, który przechodzi obok nas z powodu krwi Chrystusa, prawdziwego baranka paschalnego (J 1,29).
- B. Baranek był dla każdego domu, co objawia, że jednostką Bożego zbawienia jest dom, rodzina – Wj 12,3-4; Łk 19,9; Dz 11,14; 16,30-31.
- C. Tak jak baranka paschalnego badano przez cztery dni i okazał się on bez skazy, tak i Chrystusa poddawano badaniu i okazał się On doskonały, bez winy, zanim zabito Go w dniu święta Paschy – Wj 12,6; J 8,7.46; 18,38; 19,4.6; Łk 22,7-8.14-15; J 18,28.
- D. Baranek był jednoroczny, co objawia, że w oczach Boga, kiedy Pan Jezus znalazł się na krzyżu, był On świeży, nigdy nie wykorzystywany do innych celów – Wj 12,5; Hbr 10,5-10.
- E. Tak jak baranka zabiło całe zgromadzenie Izraela, tak i my mieliśmy udział w zabiciu Baranka Bożego – Wj 12,6; Dz 3,14-15; J 19,20; Iz 53,5-6.
- F. Tak jak mięso baranka paschalnego należało spożywać, by uzyskać zasób życia, tak my musimy spożywać Chrystusa, by uzyskać zaopatrzenie w życie – Wj 12,8-10; J 6,53.55-57:
 - 1. Do rozwiązania problemu upadku człowieka i wypełnienia pierwotnego Bożego zamysłu niezbędne są zarówno życie, jak i odkupienie.
 - 2. Prawne Boże odkupienie, dokonane dzięki krwi Chrystusa, stanowi określony tryb postępowania służący osiągnięciu Bożego celu, jakim jest udzielanie nam Chrystusa jako życia, byśmy zostali organicznie zbawieni – Rz 5,10.
- G. Mięso baranka paschalnego należało piec na ogniu, nie można było spożywać go surowego ani ugotowanego – Wj 12,8-9:
 - 1. Pieczenie na ogniu symbolizuje cierpienia, jakich doznał Chrystus pod wpływem świętego ognia Bożego sądu – Iz 53,4.10; Ps 22,14-15; J 19,28.
 - 2. Spożywanie w stanie surowym symbolizuje brak wiary w Chrystusowe odkupienie i traktowanie Go jedynie jako wzór ludzkiego życia do naśladowania.
 - 3. Spożywanie po ugotowaniu symbolizuje uznanie Jego śmierci na krzyżu nie za śmierć służącą odkupieniu, ale za cierpienia spowodowane ludzkim prześladowaniem zakończonym męczeństwem.
- H. Dzieci Izraela miały jeść baranka wraz z jego głową, nogami i wnętrznościami; symbolizuje to przyjmowanie Chrystusa w całości wraz z Jego mądrością, działaniem, poruszaniem i wewnętrznymi upodobaniami oraz uczuciami – Wj 12,9; J 6,57; 1 Kor 1,24; Obj 14,4b; Flp 1,8.
- I. Baranka należało spożywać z niekwaszonym chlebem i gorzkimi ziołami, co oznacza wyeliminowanie wszystkiego, co grzeszne i doświadczanie goryczy tego, co grzeszne – Wj 12,8.
- J. Dzieci Izraela miały nie łamać kości baranka paschalnego – w. 46:
 - 1. Gdy Chrystus został ukrzyżowany, nie połamano Mu kości – J 19,33.36.

2. Niezlamana kość Chrystusa symbolizuje Jego niełamliwe, niezniszczalne życie wieczne, które udziela nam Jego życia – Rdz 2,21-22.
- K. Dzieci Izraela miały jeść baranka z przepasanymi biodrami, w sandałach na nogach i z laską w rękach oraz w pośpiechu – Wj 12,11:
1. Spożywanie Chrystusa, Baranka, dodaje nam energii do wyprowadzenia się z Egiptu, świata.
 2. W taki sposób korzystali z Paschy ci, którzy zostali odkupieni, by stać się Bożą armią – w. 17, 41, 51; 13,18.
- L. Nadproże i odrzwia domu mazano krwią baranka, która była w naczyniu, nabraną gałązką hizopu – 12,22:
1. Hizop, najmniejsza roślina, symbolizuje wiarę, która jest najmniejsza pod względem ilości; dzięki takiej odrobinie wiary korzysta się z krwi Chrystusa – 1 Krl 4,33; Mt 17,20.
 2. Krew baranka znajdująca się w niewielkim naczyniu symbolizuje to, że gdy się nawracamy, odkupieńcza krew Chrystusa została nam udostępniona w sposób skromny i łatwy do skorzystania.
- M. Chrystus jest nie tylko barankiem, niekwaszonym chlebem i gorzkimi ziołami; jest też domem, którego nadproże i odrzwia zostały pokropione odkupieńczą krwią – 1 Kor 1,30; Ef 1,7:
1. Krew otwiera nam dostęp do Chrystusa, którego symbolizuje dom, i chroni nas przed Bożym sądem – Hbr 10,19; Wj 12,13.23.
 2. Dzieci Izraela musiały pozostać w domu, którego drzwi dotknęła krew; nie wolno im było wychodzić aż do rana – w. 22:
 - a. Powinniśmy zachowywać swoje utożsamienie z Chrystusem, nieustannie zdając sobie sprawę, że my jesteśmy niczym, a On – wszystkim – J 15,4-5.
 - b. Odkupieńcza krew zachowuje nas w Chrystusie – 1 J 1,7.9.

III. Dzieci Izraela miały zachowywać święto niekwaszonych chlebów przez siedem dni jako kontynuację święta Paschy – Wj 12,15-20; 13,6-7; Mt 26,17:

- A. Chrystus jest naszym niekwaszonym chlebem, bezgrzesznym zasobem życia szczerości i prawdy, jest całkowicie czysty, bez domieszki i pełen rzeczywistości – 1 Kor 5,7-8.
- B. Kwasu miało nie być widać wśród dzieci Izraela; oznacza to, że odpowiadamy za rozprawianie się z grzechem, o którym wiemy, który się przejawia i który widać – Wj 13,7; 12,19; 1 Kor 5,7a; Hbr 12,1-2a:
1. Rozprawić się z grzechem, który wyszedł na jaw, to obchodzić święto niekwaszonych chlebów; jeżeli będziemy tolerować grzech, który został zdemaskowany, przestaniemy radować się społecznością z Bożym ludem – Wj 12,19; 1 Kor 5,13.
 2. Wyeliminujemy grzech jedynie wówczas, gdy codziennie będziemy spożywali Chrystusa, który jest ukrzyżowanym, zmartwychwstałym i bezgrzesznym życiem symbolizowanym przez niekwaszony chleb.
- C. Całe życie chrześcijańskie (symbolizowane przez siedem dni) od dnia nawrócenia po dzień, w którym zostaniemy pochwyceni, powinno być uczcą, radowaniem się Chrystusem – naszą biesiadą, obfitym zasobem życia – Wj 12,16.18-19.

Wyjście z Egiptu i przejście przez Morze Czerwone

Wersety biblijne: Wj 12,37-42; 13,1–14,31.

I. Aby głęboko poruszyła nas doniosłość wyjścia z Egiptu, potrzebujemy zarówno obrazu ze Starego Testamentu, jak i słów z Nowego Testamentu:

- A. W Księdze Wyjścia 12,29-42.51 przedstawione są liczne szczegóły dotyczące wyjścia Izraela z Egiptu:
1. Dzieci Izraela nie wyszły z Egiptu z własnej woli ani o własnych siłach; ich wyjście dokonało się dzięki zbawiającemu Bogu:
 - a. Wyjście wymagało odpowiedniego środowiska; najpierw Bóg ujarzmił faraona – tego, który zawłaszczył sobie dzieci Izraela – a następnie wszystkich Egipcjan – w. 29-33.
 - b. „Mocną ręką” Pan wyprowadził dzieci Izraela z Egiptu; Pańska ręka zbawiła ich od zawłaszczenia przez faraona – 13,3.14.
 - c. Faraon i Egipcjanie zostali ujarzmeni do takiego stopnia, że w rzeczywistości wypędzili dzieci Izraela z Egiptu – 12,33.39; 11,1.
 2. Dzieci Izraela złupili Egipcjan z ich srebra, złota i szat – 12,35-36.
 3. „Noc ta jest czuwaniem dla Jahwe, aby ich wyprowadził z ziemi egipskiej” – w. 42:
 - a. W noc Paschy Bóg czuwał nad swoim ludem, by wyprowadzić go ze świata; lud zaś współpracował z Nim dzięki czuwaniu z Nim i dla Niego.
 - b. Jeżeli pragniemy wyjść ze świata, musimy być czujni, uważni i ostrożni – Rz 13,11-13; 1 Tes 5,5-7.
 4. Boży lud opuścił Egipt w szyku bojowym (Wj 12,51; 13,18); pełne Boże zbawienie prowadzi do powstania armii, która będzie walczyła o Jego interesy na ziemi (zob. Ef 6,10-20).
 5. Wyjście Izraela z Egiptu przedstawia w formie typu wyrwanie się ze świata – Rz 12,2; 1 J 2,15-17:
 - a. Odcięcie się dzieci Izraela od Egiptu przedstawia w formie typu odcięcie się wierzących od świata – Ga 6,14.
 - b. Możliwość udania się przez dzieci Izraela w drogę w celu złożenia ofiary Bogu przedstawia w formie typu możliwość podążania przez wierzących za Panem, by oddawać Mu cześć – Hbr 13,13-15.
 - c. Możliwość wejścia przez dzieci Izraela do pięknej ziemi i korzystanie z jej bogactw symbolizuje umieszczenie wierzących w Chrystusie, by korzystali oni z wszystkich Jego bogactw – 1 Kor 1,30; Ef 3,8.
- B. W Księdze Wyjścia 13,1-22 ważne kwestie związane z wyjściem odnoszą się do duchowego doświadczenia:
1. Dzieci Izraela zostały uświęcone dla Jahwe – w. 2:
 - a. Wyjście Bożego ludu ze świata służy uświęceniu dla Pana.
 - b. Uświęcenie opiera się na odkupieniu:
 - (1) Zgodnie z boskim żądaniem wszyscy, którzy są odkupieni, muszą też być uświęceni – w. 12-13.
 - (2) Odkupienie służy bezpieczeństwu Bożego ludu, uświęcenie zaś – wypełnieniu Bożego zamysłu – Rz 6,19.22.
 2. Dzieci Izraela wyszły z Egiptu w miesiącu Abib – Wj 13,4:
 - a. Słowo *Abib* oznacza kiełkowanie, pączkowanie i wskazuje na kolejny początek życia.
 - b. Kolejny początek życia jest potrzebny, by Boży lud uświęcił się dla Pana dla Jego zadowolenia; w tym początku nie może być ani odrobiny kwasu – w. 6-7; Rz 6,4-5.19.
 3. Dzieci Izraela zabrały ze sobą z Egiptu kości Józefa – Wj 13,19:
 - a. Kość symbolizuje niezniszczalne życie, życie w zmartwychwstaniu; zabranie zatem kości Józefa z Egiptu do pięknej ziemi symbolizuje zmartwychwstanie – Rdz 2,21; J 19,33.36.
 - b. W oczach Boga wszystkie dzieci Izraela pomarły i zostały pogrzebane w Egipcie (Wj 1,6); wyjście z Egiptu było zatem w rzeczywistości zmartwychwstaniem.
 - c. Do wyjścia ze świata, prawdziwego uświęcenia dla Pana (13,2) i kolejnego początku bezgrzesznego życia (w. 4-7) może doprowadzić jedynie życie zmartwychwstania.
 4. „A Jahwe szedł przed nimi podczas dnia, jako słup obłoku, by ich prowadzić drogą, podczas nocy zaś jako słup ognia, aby im świecić, żeby mogli iść we dnie i w nocy” – w. 21:

- a. W typologii obłok symbolizuje Ducha, ogień zaś, służący oświeceniu – Słowo Boże; bieżące, żywe przewodnictwo, jakie Bóg nam daje, przychodzi do nas albo przez Ducha, albo przez Słowo – 1 Kor 10,1-2; Ps 119,105.
- b. Dwa słupy symbolizują Boga, ponieważ jest On zarówno Duchem, jak i Słowem, Słowo zaś jest również Duchem – J 4,24; 1,1; 6,63; Ef 6,17:
 - (1) Bóg, Słowo i Duch są jedno i nieustannie nas prowadzą oraz nami kierują czy to w dzień, czy w nocy.
 - (2) W życiu chrześcijańskim nie zachodzi różnica pomiędzy dniem a nocą, ponieważ światło bijące ze słupa ognia czyni noc dniem.

II. W Księdze Wyjścia 14,1-31 opisane są ostatnia walka faraona i przejście Izraela przez Morze Czerwone:

- A. Bóg posłużył się faraonem, by otoczyć siebie chwałą i dokonać zbawienia dla swego wybranego ludu – w. 3-10:
 - 1. Sprzeciw ze strony faraona doprowadził do powstania środowiska, dzięki któremu możliwa była Pascha, wyjście i przejście przez Morze Czerwone.
 - 2. Na podobnej zasadzie Bóg wykorzystuje sprzeciw szatana, by dokonać zbawienia swego ludu.
- B. Dzieci Izraela przeszły Morze Czerwone przez wiarę – w. 22:
 - 1. Po rozmowie Boga z Mojżeszem (w. 15-16) pojawiła się w nich samoczynnie wiara i weszły one do morza (zob. Rz 10,17).
 - 2. Po chrzcie nowi wierzący powinni się zachęcić do ćwiczenia się w wierze w Boga, Tego, który działa w chrzcie – Kol 2,12.
- C. Faraon i jego armia utonęli i pogrzebało ich Morze Czerwone; oznacza to, że szatan i świat zostali osądzeni i pogrzebani w chrzcie – Wj 14,28; Rz 6,3-4; J 12,31; Hbr 2,14.
- D. Przejście przez Morze Czerwone jest typem chrztu – 1 Kor 10,1-2:
 - 1. Bóg posłużył się wodami Morza Czerwonego, by zbawić swój lud i oddzielić go od faraona i Egiptu – Wj 14,30:
 - a. Dzięki Morzu Czerwonemu dzieci Izraela zostały zbawione i weszły na pustynię, do sfery zmartwychwstania i oddzielenia, w której uwolniły się od wszelkich więzów i niewoli i mogły wypełnić Boży zamiar, czyli zbudować przybytek – Boże mieszkanie na ziemi – 15,22.
 - b. Dzięki chrztowi nowotestamentowi wierzący zostają zbawieni od szatana i świata i wkraczają w sferę zmartwychwstania oraz oddzielenia, w której mogą zrealizować Boży zamiar, czyli zbudować kościół – mieszkanie Boga – Rz 6,3-5; Dz 2,40-41; Ef 2,21-22.
 - 2. Pełne Boże zbawienie dla Jego wybranego ludu obejmuje Paschę, wyjście z Egiptu i przejście przez Morze Czerwone:
 - a. Pascha, przedstawiająca w formie typu Chrystusa wraz z Jego odkupieniem, wystarczała do zbawienia Bożego ludu od sprawiedliwego Bożego sądu – Wj 12,12-13.
 - b. Aby zostać wybawieni od tyranii egipskiej, Izraelici musieli wyjść z Egiptu i przejść przez Morze Czerwone.
 - c. Po skorzystaniu z Chrystusowego odkupienia i zbawieniu od Bożego sądu nowotestamentowi wierzący muszą opuścić świat i się ochrzcić – Mk 16,16.

Doświadczenie w Mara i Elim

Wersety biblijne: Wj 15,22-27.

- I. „Mojżesz polecił Izraelitom wyruszyć od Morza Czerwonego, i szli w kierunku pustyni Szur. Szli trzy dni przez pustynię, a nie znaleźli wody. I przybyli potem do miejscowości Mara, a nie mogli pić wód w Mara, gdyż były gorzkie; przeto nadano temu miejscu nazwę Mara. Szemrał lud przeciw Mojżeszowi i mówił: Cóż będziemy pili? Mojżesz wołał do Jahwe, a Jahwe wskazał mu drzewo. Wrzucił on je do wody, i wody stały się słodkie. Tam Jahwe ustanowił dla niego prawa i rozporządzenia i tam go doświadczał. I powiedział: Jeśli wiernie będziesz służył głosowi Pana, twego Boga, i wykonywał to, co jest słuszne w Jego oczach; jeśli będziesz dawał posłuch Jego przykazaniom i strzegł wszystkich Jego praw, żadną chorobą, którą dotknąłem Egipt, nie dotknę ciebie, gdyż ja jestem Jahwe, który cię uzdrawia” – Wj 15,22-26:
- A. Dzieci Izraela szły trzy dni przez pustynię i nie znalazły wody; potem przybyły do Mara, co znaczy „gorzki”, ponieważ wody Mara były gorzkie i nie nadawały się do picia.
- B. Trzy dni symbolizują zmartwychwstanie (Mt 16,21; Dz 10,40; 1 Kor 15,4); oznacza to, że w zmartwychwstaniu Boży lud został oddzielony od Egiptu:
1. Od strony negatywnej pustynia to symbol miejsca, po którym się błądzi (Lb 14,33), natomiast od strony pozytywnej oznacza ona tutaj sferę oddzielenia od świata.
 2. Trzydniowa podróż odnosi się do chrztu, który w wyniku śmierci Chrystusa wyprowadza ludzi ze świata i prowadzi ich na pustynię, do sfery oddzielenia, w Chrystusowym zmartwychwstaniu – Rz 6,3-5.
 3. W sferze zmartwychwstania nie ma naturalnej wody, naturalnego zaopatrzenia.
- C. Trzeci dzień można uważać za dzień zmartwychwstania, ponieważ Pan Jezus został wzbudzony trzeciego dnia (1 Kor 15,4); możemy powiedzieć, że to drzewo to zmartwychwstały Chrystus, gdyż rzucono je do gorzkich wód Mara po tym, jak dzieci Izraela podróżowały przez trzy dni po pustyni:
1. Jeśli umieścimy tego zmartwychwstałego Chrystusa w swej goryczy i pozwolimy Mu wejść w naszą sytuację, gorzkie wody staną się słodkie.
 2. Im więcej pijemy żywej wody, słodkiej wody zmartwychwstałego Chrystusa, tym bardziej podajemy się Jego kierowaniu; ustawa i zarządzenie sformułowane w Mara mogły brzmieć, iż nie ma już więcej być szemrania ani narzekania – zob. Flp 2,12-16.
 3. Jeśli przez cały czas szemramy, to zachorujemy; szemranie otwiera drogę wrogowi, który może przynieść wszelkie choroby.
 4. Jeśli szemramy i narzekamy, to jesteśmy tacy sami jak Egipcjanie, ludzie ze świata; w najbardziej światowych organizacjach bądź stowarzyszeniach ludzie szemrają, narzekają, a nawet walczą ze sobą.
 5. Jeżeli w swym położeniu będziemy mieli zmartwychwstałego Chrystusa, dzięki żywej wodzie sytuacja nasza nabierze nieopisanej słodyczy; wtedy spontanicznie wydamy ustawę, iż nigdy nie będziemy szemrać, narzekać ani walczyć ze sobą.
 6. Nie powinno być pośród nas chorób, ponieważ zmartwychwstały Chrystus jest naszym Uzdrowicielem; naszym zarządzeniem i ustawą nie są narzekania, krytykowanie ani szemranie, ale wychwalanie Pana.
- D. W odpowiedzi na wołanie Mojżesza Pan pokazał mu drzewo; gdy Mojżesz wrzucił je do wód, stały się one słodkie – Wj 15,25:
1. Drzewo symbolizuje nie tylko zmartwychwstałego Chrystusa, lecz także krzyż Chrystusa, ukrzyżowanego Chrystusa, w świetle Pierwszego Listu Piotra 2,24: „On grzechy nasze sam na ciele swoim poniósł na drzewo, abyśmy, obumarłszy grzechom, dla sprawiedliwości żyli; jego sińce uleczyły was”.
 2. Drzewo życia symbolizuje Chrystusa ukrzyżowanego (na co wskazuje drzewo, kawałek drewna – w. 24) i zmartwychwstałego (na co wskazuje życie Boże – J 11,25); możemy zatem powiedzieć, że drzewo wrzucone przez Mojżesza do gorzkich wód było ukrzyżowanym i zmartwychwstałym Chrystusem, który jest drzewem życia.
 3. Gdy wołamy do Pana w modlitwie, On pokazuje nam wizję ukrzyżowanego Chrystusa; musimy ujrzeć wizję krzyża; widząc tę wizję, odnosimy krzyż Chrystusa do sytuacji, w jakiej się znajdujemy, i natychmiast gorzkie wody stają się słodkie.

4. Drzewo, które uzdrowiło gorzkie wody, było krzyżem Chrystusa, uzdrawiającym krzyżem; jak Mojżesz zobaczył wizję drzewa i wrzucił je do gorzkich wód, tak i my musimy zobaczyć wizję ukrzyżowanego Chrystusa i zastosować Jego krzyż wobec naszej gorzkiej sytuacji.
 5. Doświadczenie Chrystusowej śmierci w sferze zmartwychwstania (Flp 3,10) przyczyni się do zamiany gorzkich sytuacji w słodkie.
- E. Nie doświadczamy gorzkich wód Mara raz na zawsze; dopóki żyjemy na ziemi, dopóty będziemy postępowali w sferze zmartwychwstania, nowości życia (Rz 6,4), i wciąż dochodzili do Mara:
1. Doświadczenie dzieci Izraela w Mara obrazuje zasadę, a nie jednorazowy przypadek; to jedna z podstawowych zasad w naszym chrześcijańskim życiu.
 2. Kiedy będziemy postępowali w sferze zmartwychwstania, będzie nam się chciało pić tylko po to, by odkryć, że naturalna woda nie jest w stanie zaspokoić naszej potrzeby; dostępne są tylko wody goryczy.
 3. Ilekroć znajdujemy się w takiej sytuacji, musimy ujrzeć wizję drzewa, a następnie zastosować je wobec swoich okoliczności; drzewo to uzdrowi następnie naszą sytuację i zamieni gorzkie wody w słodkie.
- F. To, że dzieci Izraela potrzebowały, żeby Jahwe był ich Uzdrowicielem, wskazuje, że chorowały:
1. Oznacza to, że gorzkie są nie tylko wody naszych okoliczności, gorzcy (czyli chorzy) jesteśmy również my sami i dlatego potrzebujemy uzdrowienia – Mt 9,12.
 2. Jesteśmy chorzy w sensie fizycznym, psychicznym, a także duchowym; w naszym ciele, duszy i duchu kryje się gorycz; musimy zastosować krzyż Chrystusa wobec każdego aspektu swojej istoty.
 3. W miarę jak doświadczamy krzyża Chrystusa i prowadzimy ukrzyżowane życie, Chrystusowe życie zmartwychwstania staje się naszą uzdrowieńczą mocą, a Pan – naszym Uzdrowicielem; zarówno w naszych okolicznościach, jak i w naszej istocie gorycz zamienia się w słodycz – zob. Iz 53,4; Mt 8,17; 9,12; 1 P 2,24.
- G. Bóg sięga po doświadczenie krzyża, aby nas zbadać i wypróbować – Wj 15,25:
1. Chrystus został ukrzyżowany dla naszego uzdrowienia (Iz 53,4; Mt 8,17); jeżeli pragniemy doświadczyć Jego uzdrowienia, musimy utożsamić się z Jego ukrzyżowaniem.
 2. Ilekroć doświadczamy wrzucenia w nasze okoliczności uzdrawiającego drzewa ukrzyżowanego Chrystusa, samorzutnie zdajemy sobie sprawę, że coś w naszej istocie potrzebuje uzdrowienia.
 3. Możemy odczuwać potrzebę uzdrowienia w umyśle lub uświadamiać sobie, że skorygowana musi zostać nasza wola, bądź też widzimy, że zrównoważenia wymagają nasze emocje; kiedy indziej możemy mieć świadomość, że w naszym duchu kryje się gorycz wobec innych i że potrzebuje on uzdrowienia.
 4. Jest tylko jeden sposób na to, by dotknął nas krzyż: trzeba ujrzeć wizję drzewa i wrzucić je dokładnie w to miejsce, które wymaga uzdrowienia; musimy utożsamić się z ukrzyżowaniem Chrystusa, odnosząc Jego krzyż do każdej części swojej istoty, która jest gorzka i chora; wówczas części te doznają uzdrowienia.
 5. Prawdziwe uzdrowienie dokonuje się wtedy, gdy przyjmujemy działanie krzyża; zostajemy uzdrowieni wtedy, kiedy Bóg nas ujarzmi i gdy słyszymy Jego głos, słuchamy Jego praw i dajemy posłuch Jego przykazaniom; wtedy Chrystusowe życie zmartwychwstania staje się naszą uzdrawiającą mocą, a Pan – naszym Uzdrowicielem.
- II. „I przybyli do Elim, gdzie było dwanaście źródeł wody i siedemdziesiąt palm; i tam nad wodą rozłożyli się obozem” – Wj 15,27:**
- A. Elim to rzeczownik w liczbie mnogiej oznaczający tych, którzy są mocni czy też silni; oznacza również wielkie drzewa.
 - B. Doświadczenie Izraela w Elim stanowi obraz doświadczenia życia, które wynika z doświadczenia krzyża, doświadczenia w Mara.
 - C. W Elim było dwanaście płynących źródeł i siedemdziesiąt rosnących palm:
 1. W Biblii źródło oznacza życie wypływające z Boga w zmartwychwstaniu i wpływające w Jego wybrany lud (J 4,10.14; 7,37-39; Obj 22,1), palma zaś – zwycięstwo wiecznie zielonego życia, które kwitnie (Ps 92,12), które doznawszy zaspokożenia, się raduje (Kpł 23,40; Ne 8,15), i które odnosi zwycięstwo nad uciskami (J 12,13; Obj 7,9).

2. Dwanaście to symbol zespolenia boskości z człowieczeństwem w celu pełnej i doskonałej realizacji Bożego zarządzania na wieki (por. 21,12, przyp. 2; w. 13, przyp. 1 i w. 22,2, przyp. 4).
 3. Liczba siedemdziesiąt składa się z siedmiu razy po dziesięć; liczba siedem symbolizuje ukończenie i doskonałość udzielania się Boga w Jego poruszaniu (zob. 2,29, przyp. 1), liczba dziesięć zaś – pełnię (zob. w. 10, przyp. 2); a zatem liczba siedemdziesiąt to symbol ukończenia i doskonałości o charakterze tymczasowym w celu pełnego udzielenia się Boga w Jego poruszaniu.
 4. Dwanaście źródeł w Elim symbolizuje zatem Boga, który jest żywą wodą wpływającą w swój wybrany lud i scalającą się z nim w celu realizacji odwiecznego zarządzania, siedemdziesiąt palm zaś to symbol Boga jako życia, które rośnie w Bożym ludzie, co prowadzi do realizacji Jego zarządzania w danym wieku i wyrażenia bogactw boskiego życia oraz jego zwycięstwa.
 5. Dwanaście i siedem, powiązane ze sobą, wskazują, że Boży lud ma przeprowadzić Jego posługę (Wj 24,1.4; Łk 9,1; 10,1) przy pomocy płynącego życia, symbolizowanego przez dwanaście źródeł, i rosnącego życia, symbolizowanego przez siedemdziesiąt palm.
- D. Pod koniec wersetu 15,27 czytamy, że dzieci Izraela „nad wodą rozłożyły się obozem”:
1. Zwrot „rozbiły obóz” wskazuje, że Boży lud utworzył armię; płynące i rosnące życie zaopatruje Boży lud, czyniąc z niego armię.
 2. W Elim Izraelici w pełni radowali się życiem, które sprawiło, że nadawali się do walki; doświadczenie to uzdolniło ich do walki o realizację Bożego zamysłu – budowę Bożego mieszkania.
 3. Owocem tego płynącego i rosnącego życia jest armia wzmocniona do walki o Boży zamysł.
- E. W naszym doświadczeniu wody, które zamieniły się z gorzkich w słodkie, muszą się stać płynącymi wodami, w których, przez które i za pomocą których rośniemy naszymi palmami, by wyrażać bogate Boże życie i pełne zwycięstwo ku chwale Pana.

**Chwalebny tryumf Jahwe, męża wojny,
i bezustanna wojna z Amalekiem**

Wersetety biblijne: Wj 15,1-18; 17,8-16.

I. Księga Wyjścia 15,1-18 to pieśń chwały o chwalebnym tryumfie Jahwe – męża wojny – służącym Jego zbawieniu i zwycięstwu, które prowadzą do Bożego mieszkania i Jego królestwa:

- A. W wersetach 1-12 dzieci Izraela chwaliły Boga za Jego zbawienie i zwycięstwo – w. 1b:
1. Zbawienie wiąże się z Bożym ludem, zwycięstwo zaś – z Bożym wrogiem.
 2. W tym samym czasie Bóg pokonał wroga, a także zbawił swój lud – zob. Hbr 2,14-15.
- B. W wersecie 15,13 mowa jest o Bożym mieszkaniu, mimo iż świątynię, czyli Jego mieszkanie, zbudowano dopiero kilkaset lat później:
1. Bożym mieszkaniem był najpierw przybytek, a potem świątynia – przedstawiają one w formie typu kościoł; przybytek powstał w rok po wyjściu z Egiptu i pozostał, dopóki nie wybudowano świątyni – 13,4; 40,17.
 2. Wzmianka o Bożym mieszkaniu w wersecie 15,13 wskazuje, że chrzest prowadzi do życia kościoła – Dz 2,38-47.
- C. Proroctwo zawarte w wersetach 15,14-15 w formie poetyckiej głosi, że dzieci Izraela pokonają Bożych wrogów i wezmą w posiadanie piękną ziemię:
1. Narody w wersecie 14 symbolizują niewierzących, pogan:
 - a. Filistyńczycy, którzy mieszkali pomiędzy Egiptem a piękną ziemią, symbolizują ludzi ze świata religii – w. 14; 1 Sm 6,1-18.
 - b. Edomici, potomkowie Ezawa, symbolizują tych, którzy są naturalni, tych, którzy nie są wybrani, odkupieni, odrodzeni ani przeobrażeni – Wj 15,15a; Rz 9,10-13.
 - c. Moabici, potomkowie Lota, symbolizują tych, którzy są cielesni, ponieważ u ich źródła stał akt kazirodztwa – Wj 15,15b; Rdz 19,30-38.
 - d. Kananejczycy są powiązani ze złymi mocami na wyżynach niebiańskich – Wj 15,15c; Ef 6,12.
 2. Wrogowie chcą przeszkodzić Bożemu ludowi w osiągnięciu Jego celu – zbudowaniu Jego mieszkania, które jest wypełnieniem Jego zamysłu; jednak w oczach Boga cel ten już został osiągnięty; dlatego Mojżesz mówił o Bożym mieszkaniu w czasie przeszłym dokonanym – Wj 15,13.17.
- D. Werset 18 nawiązuje do królestwa – „Jahwe będzie królował na zawsze, na wieki”:
1. Boże mieszkanie, Boży dom, prowadzi do Bożego królestwa, Bożych rządów.
 2. Dzisiaj kościół jest najpierw Bożym domem, a następnie Jego królestwem – 1 Tm 3,15; Rz 14,17.
 3. Kościół sprowadza na ziemię Jego królestwo – Ef 2,19; Mt 16,18-19:
 - a. Księga Wyjścia 15,1-18 wskazuje, że celem Bożego zbawienia jest zbudowane mieszkanie, służące ustanowieniu Jego królestwa.
 - b. Podobnie do Mojżesza i dzieci Izraela powinniśmy chwalić za to Pana – zob. Obj 15,2-4.

II. Obraz zawarty w Księdze Wyjścia 17,8-16 przedstawia bezustanną wojnę z Amalekiem:

- A. Amalek walczył z dziećmi Izraela, gdy one odbywały podróż po to, by osiągnąć Boży cel:
1. Amalek symbolizuje upadłe ciało, głównego wroga, który przeszkadza nam w chodzeniu za Panem:
 - a. Imię „Amalek” znaczy „wojowniczy”, co wskazuje, że ciało jest wojownicze, niszczycielskie i niezwykle kłopotliwe.
 - b. Upadłe ciało działa w ukryciu, by osłabić Boży lud i wręcz sprowadzić na niego śmierć – Est 3,1-15; 7,6.9-10; Ga 4,29.
 - c. To, że Bóg chciał prowadzić wojnę z Amalekiem, świadczy o tym, jak bardzo nienawidzi On ciała i pragnie je unicestwić – Wj 17,16; Ga 5,17.
 2. Ciało oznacza ogół upadłego starego człowieka, naszego upadłego jestestwa – Rdz 6,3; Rz 7,18a; Ga 2,16:
 - a. Ciało stanowi wyraz starego człowieka – Rz 6,6.
 - b. Ciało nie można zmienić ani ulepszyć; musimy zatem pamiętać, że ono zawsze jest przy nas – 13,14; Ga 5,16.
 3. Ciało jest obozowiskiem Bożego wroga i stanowi największą bazę jego działania – w. 19-21:
 - a. Upadłe ciało to pierwszy spośród wszystkich naszych wrogów, prowadzi grzech, świat i Szatana do walki przeciw nam – Rz 8,3.

- b. Bóg nienawidzi ciała w taki sam sposób, w jaki nienawidzi szatana, oraz chce je zniszczyć tak samo, jak chce zniszczyć szatana – Wj 17,16; Pwt 25,17-19; 1 Sm 15,2-3.
- 4. Amalek podniósł rękę przeciwko tronowi Pana – Wj 17,16; 1 Sm 15,22-23:
 - a. Ciało buntuje się przeciwko Bogu i Jego tronowi.
 - b. Amalek próbował obalić Boży tron jak kiedyś szatan.
 - c. Nasze upadłe ciało jest wrogiem Bożej władzy i buntuje się przeciwko rządóm sprawowanym przez Boga.
- 5. Saul utracił królestwo, ponieważ zawiódł i nie rozprawił się gruntownie z Amalekiem – w. 2-3, 9, 14-15, 22-23:
 - a. Oszczędzenie dobrego ciała, a następnie ofiarowanie go Bogu to dla Niego coś nienawistnego, ponieważ w praktykę tę angażują się demony, a także bożki marności – w. 22-23.
 - b. Saul utracił królestwo, ponieważ nie do końca zniszczył Amaleka, i my również utracimy królestwo, jeśli nie zniszczymy do końca swojego upadłego ciała – w. 26, 28; Obj 5,10; 1 P 2,9.
- 6. Gdy Amalek zostaje pokonany, natychmiast nastaje królestwo – Wj 18,1-26:
 - a. Królestwo Boże oznacza Bożą władzę, za pośrednictwem której wszystko podporządkowuje się Bogu – Mk 1,15; J 3,3,5; Obj 11,15; 12,10; Dn 2,44.
 - b. Ciało sprzeciwia się stanowi królewskiemu; dlatego, żeby mogło przyjąć Boże królestwo, musimy gruntownie uporać się z ciałem – 1 Kor 6,9-10; Ef 5,5.
- 7. Jeżeli pragniemy iść za Pańskim słowem i zupełnie zniszczyć ciało, będziemy mieli królewskość i znajdziemy się w Bożym królestwie – Ga 5,19-21; 2 P 1,5-11.
- B. Obraz przedstawiony w Księdze Wyjścia 17,9-13 ukazuje nam, jak walczyć z Amalekiem:
 - 1. Walczymy z Amalekiem dzięki Chrystusowi, który się wstawia, i Duchowi, który walczy – Rz 8,34; Hbr 7,25; Ga 5,17:
 - a. Mojżesz podnoszący rękę na szczycie symbolizuje wywyższonego Chrystusa wstawiającego się w niebiosach – Wj 17,9,11.
 - b. Jozue walczący z Amalekiem przedstawia w formie typu zamieszkującego Ducha, który walczy z upadłym ciałem – w. 9, 13.
 - 2. W walce z Amalekiem musimy współpracować z Panem, modląc się i uśmiercając upadłe ciało – Łk 18,1; 1 Tes 5,17; Rz 8,13; Ga 5,24:
 - a. Gdy się modlimy, jesteśmy jedno ze wstawiającym się Chrystusem – Rz 8,34.
 - b. Gdy uśmiercamy upadłe ciało, jesteśmy jedno z walczącym Duchem – Ga 5,17.
- C. Na koniec, aby żyć za zasłoną, w świętym świętych, potrzebujemy silniej doświadczać krzyża, gdy rozprawiamy się z upadłym ciałem – Hbr 10,19-20:
 - 1. Chociaż świątynia Boga znajduje się w niebiosach, jest rozdzielona na dwie części – zewnętrzne miejsce święte i wewnętrzne święte świętych – zasłoną, która oznacza nasze ciało.
 - 2. W Bożej ekonomii Boża świątynia ma coś negatywnego – upadłe ciało:
 - a. W odniesieniu do Chrystusa zasłona w świątyni Boga została rozdarta podczas ukrzyżowania Chrystusa – Mt 27,51.
 - b. W odniesieniu do wierzących zasłona nadal pozostaje i Bóg może ją wykorzystać do wydoskonalenia poszukujących, którzy mogą być z Nim jedno dzięki temu, że mieszkają w Nim – świętym świętych – 2 Kor 12,7; Obj 21,22.
 - c. Niezależnie od tego jak dojrzali i duchowi możemy się stać, dopóki nasze ciało się nie przemieniło, dopóty będziemy mieli upadłe ciało, które jest zasłoną:
 - (1) Musimy doświadczyć rozdarcia zasłony, upadłego ciała, a następnie przejść przez tę zasłonę i żyć w świętym świętych – Hbr 10,19-20.
 - (2) Codziennie opanowujemy lekcję krzyża, przechodząc przez zasłonę dzięki silniejszemu doświadczeniu krzyża podczas rozprawiania się z upadłym ciałem, żebyśmy mogli żyć za zasłoną – w świętym świętych, zwieńczonym Trójjedynym Bogu – Ga 5,24.

Zmiana sposobu odżywiania – niebiański Chrystus staje się jedynym pokarmem Bożego ludu

Wersety biblijne: Wj 16,1-36; Lb 11,6-9; J 6,31-35.48-51.57-58.

- I. Niebiański Chrystus jest rzeczywistością niebiańskiej manny zesłanej przez Boga, stanowiącej codzienny zasób życia Jego wybranego ludu – J 6,31-35.48-51.57-58:**
- A. Chrystus jest niebiańskim chlebem, gdyż jest chlebem, który zstąpił z nieba – w. 31-32, 41-42, 50-51.
 - B. Jest chlebem Boga, gdyż jest z Boga, został przez Boga posłany i był z Bogiem – w. 33.
 - C. Jest chlebem życia, gdyż jest chlebem z życiem wiecznym, *zoe*; chleb życia dotyczy natury chleba, którą jest życie; przypomina to drzewo życia, które również jest zasobem życia, dobrym do jedzenia – w. 35, 48; Rdz 2,9.
 - D. Jest żywym chlebem; odnosi się do stanu chleba – jest on żywy – J 6,51.
 - E. Jest prawdziwym chlebem; jest prawdziwym pokarmem, a inne pokarmy to jedynie cienie Tego, który jest prawdziwym pokarmem; rzeczywistością pokarmu, który jemy codziennie, jest Jezus Chrystus – w. 32.
- II. „Jak Mnie posłał żyjący Ojciec, a Ja żyję z powodu Ojca, tak i ten, kto Mnie spożywa, będzie żył przeze Mnie. ... To Duch daje życie; ciało na nic się nie zda. Słowa, które Ja wam powiedziałem, są duchem i są życiem” – w. 57, 63:**
- A. Jeść to inaczej przyjmować pokarm, który asymiluje się organicznie w naszym ciele; a zatem jeść Pana Jezusa to przyjmować Go do swego wnętrza, żeby Go przyswoić swoim odrodzonym nowym człowiekiem na sposób życia.
 - B. Żyjemy nie dzięki Chrystusowi, ale z powodu Chrystusa, który jest wzmacniającym pierwiastkiem i zaopatrującym czynnikiem; żyjemy Chrystusem w zmartwychwstaniu i żyjemy Nim, spożywając Go – Ga 2,20; Flp 1,19-21a.
 - C. Spożywamy Pana Jezusa, który jest naszym duchowym pokarmem, gdy przyjmujemy Go – Ducha, który daje życie – dzięki spożywaniu Jego słów ducha i życia i przyjmowaniu Jego słów we wszelkiej modlitwie – Jr 15,16 i przyp.; Ef 6,17-18:
 - 1. Jego wypowiedziane słowa są ucieleśnieniem Ducha życia; teraz jest On życiodajnym Duchem w zmartwychwstaniu i Duchem ucieleśnionym w swoich słowach.
 - 2. Gdy przyjmujemy Jego słowa dzięki temu, że ćwiczymy swego ducha, otrzymujemy Ducha, który daje życie – zob. *Hymny*, nr 9,4.
- III. W szesnastym rozdziale Księgi Wyjścia kryje się głęboka prawda, iż Bóg chce zmienić nam sposób odżywiania, żeby stał się nim Chrystus – nasza prawdziwa manna zesłana nam przez Boga Ojca; w ten sposób przebudujemy się Chrystusem i będziemy żyli z powodu Niego i zostaniemy uczynieni Bożym mieszkaniem we wszechświecie; to najważniejsza kwestia w całej Księdze Wyjścia:**
- A. Mimo iż Boży lud został wyprowadzony z Egiptu na pustynię oddzielenia, wciąż ukonstytuowany był pierwiastkiem Egiptu, którego symbolem jest świat; Bóg zamyślił, że zmieni pierwiastek Izraelitów w wyniku zmiany ich natury; chciał zmienić ich istotę, ich konstytucję i uczynić niebiańskim ludem, który jest ukonstytuowany niebiańskim Chrystusem i przez Niego przeobrażony.
 - B. Przez czterdzieści lat Bóg dawał do jedzenia dzieciom Izraela tylko manę (16,35; Lb 11,6); pokazuje to, że w swoim zbawieniu Bóg zamyślił wbudować się w wierzących w Chrystusie i zmienić ich konstytucję dzięki karmieniu ich Chrystusem – jedynym niebiańskim pokarmem; w ten sposób nadawać się oni będą do zbudowania kościoła, Bożego mieszkania; w rzeczywistości, przebudowawszy się Chrystusem, wierzący sami stają się Bożym mieszkaniem – zob. 1 Kor 3,16-17; 6,19; 2 Kor 6,16; 1 Tm 3,15; Hbr 3,6; Obj 21,2-3.
 - C. Bóg rozprawia się z upadłym ciałem, odkładając je na bok i przestając je karmić; dlatego zmienia sposób odżywiania swojego ludu i zsyła mu pokarm, którego upadłe ciało Jego ludu nie lubi; lud Izraela znienawidził niebiański smak manny i pożywał światowego smaku egipskiego pokarmu – Lb 11,5-6.
 - D. Egipski sposób odżywiania oznacza wszystko, czym pragniemy się karmić, żeby znaleźć zaspokojenie; Ameryka wie, że prym, jeśli chodzi o egipską dietę; wszystko, czego pragniemy, na co mamy apetyt i czego pożądamy, stanowi sposób odżywiania, według którego ukonstytuowana została nasza istota.

- E. Z jednej strony, niebiańska manna karmi nas i uzdrawia; z drugiej strony, eliminuje w nas to, co negatywne.
- F. To było cudowne, że Bóg nie dał ludowi niczego oprócz manny; wynika stąd, że nie dał mu niczego z wyjątkiem Chrystusa; oby Pan zabrał pragnienie i głód wszystkiego innego niż Chrystus!
- G. Dzięki karmieniu się manną Boży lud w końcu sam stał się manną; musimy karmić się Chrystusem, aż zmieni się nasza konstytucja, żeby kościół, który jest mieszkaniem Boga, mógł zostać zbudowany; oby Pan zmienił nasz sposób odżywiania, byśmy mogli przebudować się od wewnątrz Chrystusem i stać Bożym mieszkaniem – Mt 16,18.
- H. Wraz ze zmianą sposobu odżywiania musimy zmienić swój apetyt; Pan Jezus powiedział: „Troszczcie się nie o ten pokarm, który ginie, ale o ten, który trwa ku życiu wiecznemu” – J 6,27:
 1. Przez pokarm rozumiem wszystko, co przyjmujemy do swojego wnętrza, by się zaspokoić; sam Chrystus jest jedynie pokarmem, który nie ginie; ten pokarm trwa ku życiu wiecznemu.
 2. To, co nas zaspokaja, wzmacnia i podtrzymuje, jest naszym pokarmem; jedynym pożywieniem, które przyjmujemy dla podtrzymania życia, wzmocnienia i zaspokojenia, musi być Chrystus.
 3. Wszyscy, którzy zostali odrodzeni, muszą zmienić swój sposób odżywiania z powodu zmiany apetytu; Bożym zamysłem jest odciąć światowy sposób odżywiania i ograniczyć nas do odżywiania złożonego z niebiańskiego pokarmu, czyli Chrystusa.
 4. Powinniśmy być w stanie powiedzieć: „Tylko Pan mnie zaspokaja. Poza Nim nie mam zaspokojenia. Codziennie wzmacniam się i posiłam Chrystusem. On jest moim jedynym pokarmem, na którym polegam”.
- I. Jedynym pożywieniem, które przyjmujemy dla podtrzymania życia, wzmocnienia i zaspokojenia, musi być Chrystus, jedna jedyna zaś posługa w Nowym Testamencie nam Go przekazuje – jedyny pokarm dla Bożego ludu – Lb 11,5-6; zob. Dz 1,17,25; 2 Kor 4,1; 1 Tm 1,12; 2 Kor 3,6.

IV. Musimy widzieć cechy Chrystusa – naszego jedynego pokarmu, codziennej manny – i doświadczać ich, żebyśmy się metabolicznie przeobrazili:

- A. Manna jest tajemnicą – Wj 16,15; Kol 2,2; Iz 9,6; Ef 3,4; J 3,8:
 1. Hebrajskie słowo *man hu*, od którego pochodzi słowo manna, znaczy „co to jest?” – Wj 16,15.
 2. Jak nie jesteśmy w stanie przeanalizować ani wyjaśnić manny, tak nie potrafimy przeanalizować ani wyjaśnić Pana Jezusa Chrystusa; dla ludzi w świecie Chrystus jest prawdziwą manną, prawdziwym „co to jest?”
- B. Manna to długotrwały cud; Bóg zsyłał mannę codziennie rano i wtedy należało ją zbierać; pokazuje to, że nie jesteśmy w stanie przechować zasobu Chrystusa, ale że codziennie, co rano musimy doświadczać Go jako zasobu życia; Chrystus, nasz pokarm, będzie trwał na wieczność – w. 4, 21; zob. Mt 6,34.
- C. Manna jest z nieba; z jednej strony, Pan Jezus jest „chlebem z nieba”; z drugiej strony, jest „chlebem Bożym”, Tym, który zstąpił z nieba, żeby być naszym pokarmem – Wj 16,4; J 6,32-33,51.
- D. Manna zstępuje wraz z rosą, symbolizującą Pańską odświeżającą i zraszającą łaskę, którą przynoszą Jego świeży towarzysze; łaska to Bóg, który nas dosięga, żeby nas odświeżyć i zrosić – Wj 16,13-14; Lb 11,9; Ps 133,3; Lm 3,22-23; Hbr 4,16; Ps 110,3.
- E. Manna pojawia się o poranku, co wskazuje, że pozwala nam zacząć od nowa dzięki żywemu bliższemu zetknięciu się z Panem – Wj 16,21; zob. Pnp 1,6b; 7,12; J 5,39-40; Rz 6,4; 7,6.
- F. Manna jest mała; Chrystus urodził się w żłobie i wychował w domu cieśli w małym pogardzanym miasteczku; wskazuje to, że Pan nie okazywał swojej wielkości, ale wolał być mały w oczach człowieka – Wj 16,14; Łk 2,12; J 6,35; zob. Sdz 9,9.11.13; Mt 13,31-32.
- G. Manna jest drobna, co wskazuje, że Chrystus jest równy i zrównoważony i że stał się wystarczająco mały, byśmy mogli Go spożywać – Wj 16,14; J 6,12.
- H. Manna jest okrągła, co wskazuje, że Chrystus – nasz pokarm – jest wieczny, doskonały i pełny i niczego Mu nie brakuje – Wj 16,14; J 8,58.
- I. Manna jest biała, co pokazuje, że Chrystus jest czysty, wolny od jakiegokolwiek domieszki – Wj 16,31; Ps 12,7; 119,140; 2 Kor 11,3b.
- J. Manna wyglądała jak szron; to symbol tego, że Chrystus nie tylko nas schładza i odświeża, lecz także zabija w nas to, co negatywne – Wj 16,14; Prz 17,27.
- K. Manna wyglądała jak ziarno kolendry; wynika stąd, że Chrystus jest pełen życia, które w nas rośnie i się pomnaża – Wj 16,31; Lb 11,7; Łk 8,11.
- L. Manna była twarda (wynika to ze sposobu, w jaki ją przyrządzano: „melli ją w ręcznych młynkach albo tłukli w moździerzach; gotowali ją w garnkach” – Lb 11,8), co symbolizuje to, że po zebraniu

Chrystusa, który jest manną, musimy Go przygotować do spożycia – czyli zemleć, tłuc i gotować – w sytuacjach i okolicznościach codziennego życia – zob. 2 Kor 1,4; Ef 6,18.

M. Manna wyglądała jak bdelium, co wskazuje na jasność i przezroczystość Chrystusa – Lb 11,7; Obj 4,6.8; Ez 1,18.

N. Manna miała smak niczym ciasto na oliwie, co symbolizuje wonność Ducha Świętego w smaku Chrystusa – Lb 11,8; Ps 92,11.

O. Manna miała smak placka z miodem, co symbolizuje słodczy smak Chrystusa – Wj 16,31; Ps 119,103.

P. Manna jest dobra na podpłomyki, co wskazuje, że Chrystus jest przednim ciastem, którym można się posilić – Lb 11,8; 1 Tm 4,6.

V. Jawna manna to manna, której nie zjedliśmy, natomiast manna ukryta odnosi się do manny, którą zjedliśmy, przetrawiliśmy i przyswoiliśmy – Obj 2,17:

A. „Nie myśl, że nie możesz być zwycięzcą. Możesz się nim stać, radując się Chrystusem, który jest manną. Jedz jawną mannę, a Chrystus stanie się twoją manną ukrytą. Ta ukryta manna uczyni z ciebie zwycięzcę” – *Studium życia Księgi Wyjścia*, s. 423.

B. Wszystko, co zjemy, przetrawimy i przyswoimy z Chrystusa, stanie się wieczną pamiątką; to, co będziemy wspominali z Chrystusa w wieczności, ma dwa aspekty: aspekt radowania się Chrystusem jako przebudowującym nas pierwiastkiem i aspekt Chrystusa, który zaopatrując nas, czyni z nas Boże mieszkanie we wszechświecie – Wj 16,16.32.

C. Tak jak manna w złotym dzbanie stanowiła centralny punkt Bożego mieszkania, tak Chrystus jako manna, którą jemy, stanowi dzisiaj centralny punkt Bożej budowli – Hbr 9,3-4; Ef 4,16; Kol 2,19.

Picie i wypływanie wody życia w zmartwychwstaniu

Wj 17,6; Lb 20,8; Ps 46,5; 1 Kor 12,13; J 4,10.14.24; 7,37-39; 19,34; 1 Kor 10,4;
Obj 21,6; 22,1.17.

- I. Bóg w swej ekonomii zamierzył, że będzie źródłem, zdrojem, żywych wód, i dzięki temu zaspokoi wybrany lud, by się Nim radował; prowadzi to do powstania kościoła – Bożego przyrostu i powiększenia – Jego pełni, która Go wyrazi; jądrem boskiego objawienia jest to, iż Bóg stworzył nas i odkupił, by wbudować w nas samego siebie i być naszym życiem oraz wszystkim – Jr 2,13; Lm 3,22-24; 1 Kor 1,9:**
- A. Ewangelia Jana 4,14b objawia płynącego Trójjedynego Boga – Ojca, który jest źródłem, Syna, który jest wypływem, i Ducha, który jest płynącą rzeką; wynikiem tego jest całość życia wiecznego, Nowa Jerozolima.
 - B. Cały Trójjedyny Bóg zaangażował się w to, żeby wypłynęła woda z rozłupanej skały, i dzięki temu Boży lud mógł się napić – Bóg (Ojciec) stał na skale, skałą był Chrystus (Syn), żywa woda zaś, która wydobyła się ze skały, symbolizowała Ducha zdatnego do picia i wypływającego, ostateczny wynik Trójjedynego Boga – Wj 17,6; 1 Kor 10,4; J 7,37-39.
 - C. Picie jednego ducha czyni nas członkami Ciała, buduje nas jako Ciało i przygotowuje nas do tego, byśmy stali się oblubienicą Chrystusa – 1 Kor 12,13; Obj 22,17.
- II. Uderzenie skały to wyraźny, kompletny i pełny obraz Chrystusowego ukrzyżowania – Wj 17,6:**
- A. W tym typie Mojżesz symbolizuje prawo, laska zaś – moc i władzę prawa.
 - B. A zatem uderzenie skały laską przez Mojżesza to symbol tego, że Chrystusa uśmierciła na krzyżu władza Bożego prawa – zob. Ga 2,19-20a; 3,13.
- III. Chrystus, który jest żywą, duchową skałą, został uderzony przez władzę Bożego prawa, w wyniku czego woda życia w zmartwychwstaniu wypłynęła z Niego i wpłynęła w Jego odkupiony lud i lud mógł ją pić – Wj 17,6; 1 Kor 10,4:**
- A. Chrystus jest dla nas zradzającą skałą, a także zbawieniem, siłą, ucieczką, miejscem ucieczki, ochroną, przykryciem i zabezpieczeniem – Pwt 32,18; 2 Sm 22,47; Ps 95,1; 62,8; 94,22; Iz 32,2.
 - B. Na krzyżu z przebitego boku Pana wypłynęły krew i woda; krew, służąca naszemu prawnemu odkupieniu, zbawia nas od winy grzechu, a woda życia w zmartwychwstaniu, służąca naszemu organicznemu zbawieniu, zbawia nas od mocy grzechu – Rdz 2,21-22; J 19,34; Za 13,1; Ps 36,9-10; Obj 21,6; *Hymny*, nr 8,35, zwrotka 1.
- IV. Woda, która wydobyła się ze skały, to woda życia w zmartwychwstaniu:**
- A. Zmartwychwstanie oznacza, że coś zostało uśmiercone, a potem znowu żyje; oznacza również życie, które wydostaje się z tego, co przeszło przez śmierć.
 - B. Woda, która wypłynęła z uderzonej skały, wypłynęła dopiero wtedy, gdy zrealizowały się główne etapy: wcielenia, ludzkiego życia i ukrzyżowania; a zatem werset 17,6 z Księgi Wyjścia jest niezwykle głęboki; wskazuje na wcielenie Chrystusa, Jego ludzkie życie oraz śmierć.
 - C. Możemy przyjąć Ducha – żywą wodę do picia, która z nas również ma wypływać – dopiero po otoczeniu chwałą Pana Jezusa, czyli po wejściu przez Niego w zmartwychwstanie – J 7,37-39; Łk 24,26.
 - D. Woda życia, płynąca woda jest w rzeczywistości zmartwychwstaniem; zmartwychwstanie to Trójjedyny Bóg: Ojciec, który jest źródłem, Syn – nurtem, Duch zaś – przepływem – J 5,26; 11,25.
- V. Źródłem wody życia jest tron Boga i Baranka – odkupiający Bóg; woda życia zatem to Trójjedyny Bóg, który wypływa i staje się naszym życiem – Obj 22,1:**
- A. Żywa woda zaczęła płynąć z tronu w wieczności, przepływała przez wcielenie, ludzkie życie i ukrzyżowanie Chrystusa (J 4,10.14; 19,34), a teraz dalej płynie w zmartwychwstaniu i zaopatruje Boży lud we wszelkie bogactwa boskiego życia (Obj 22,1-2).
 - B. Gdy utożsamimy się z uderzonym Chrystusem, czyli gdy jesteśmy jedno z Nim – uderzonym Chrystusem – wypływa z nas boskie życie w postaci wody życia – Wj 17,6; J 7,38; zob. Pnp 2,8-9.14; Flp 3,10.
 - C. Przepływ wody życia w zmartwychwstaniu służy zbudowaniu Ciała Chrystusa (1 Kor 12,13) i

przygotowaniu oblubienicy Chrystusa (Obj 19,7), co znajdzie swe zwieńczenie w Nowej Jerozolimie (21,9-10; zob. Ef 5,23.28-30).

VI. Ponieważ jesteśmy wierzącymi w Chrystusa, musimy zobaczyć sposób, „naukę”, picia i wypływanie wody życia – J 4,10.14; 7,37-39; zob. Prz 11,25:

- A. Zajmujemy pozycję, która umożliwi nam picie jednego Ducha – 1 Kor 12,13.
- B. Żeby pić wodę życia, trzeba mieć pragnienie – Wj 17,3a; Ps 42,1; J 7,37; Obj 21,6.
- C. Przyjdźmy do Pana – J 7,37; Obj 22,17.
- D. Skoro Chrystus, skała, został uderzony, ukrzyżowany, po prostu przemawiajmy do skały; gdy do Niego mówimy, On da nam żywej wody, nieustannie zatem praktykujemy mówienie z Panem – Lb 20,8; Flp 4,6-7.12; *Hymny*, nr 4,7; *Hymns*, #248.
- E. Prośmy Pana, by dał nam żywej wody – J 4,10; 7,37; Obj 22,17.
- F. Miejmy styczność z Bogiem Duchem w naszym duchu i w prawdziwości – J 4,23-24.
- G. Czerpmy z radością wodę ze źródeł zbawienia, przemawiając do Pana, dzięki Niemu, dla Niego, w Nim i wraz z Nim – Ps 46,5; Iz 12,3-6:
 - 1. Wyznawajmy grzechy – J 4,15-18; 1 J 1,7.9.
 - 2. Chwalmy Pana – Flp 4,4; Hbr 13,15; Ps 119,164.
 - 3. Dziękujmy Panu – Ef 5,18.20.
 - 4. Wzywajmy Jego imienia – Dz 2,21; 1 Kor 12,13.3; 1 Tes 5,17; 1 Kor 1,2; Sdz 15,18-19; Lm 3,55-56.
 - 5. Śpiewajmy Panu – Ef 5,18b-19; 1 Krl 6,7; 1 Krn 6,31-32; 2 Krn 20,21-22.
 - 6. Głośmy ewangelię, dając poznać innym, czego Chrystus dokonał – Rz 1,16; J 4,32-34.
 - 7. Funkcjonujmy na spotkaniach kościoła – 1 Kor 14,4b.26.
- H. Oddawajmy pierwszeństwo Panu w swojej istocie – Obj 22,1; Kol 1,18b.
- I. Czyńmy wszystko zgodnie z boską naturą – Obj 22,1; 2 P 1,4.

VII. Ponieważ Chrystus został ukrzyżowany i ponieważ dany został Duch, nie trzeba ponownie krzyżować Chrystusa, czyli ponownie uderzać w skałę, żeby popłynęła żywa woda; w Bożej ekonomii Chrystusa powinno się ukrzyżować tylko raz – Hbr 7,27; 9,26-28a:

- A. Aby przyjąć żywą wodę od ukrzyżowanego Chrystusa, jedynie weźmy laskę i przemówmy do skały – Lb 20,8:
 - 1. Wziąć laskę to utożsamić się z Chrystusem w Jego śmierci i odnieść ją do siebie i swojej sytuacji.
 - 2. Przemówić do skały to wypowiedzieć bezpośrednio słowo Chrystusa, który jest uderzoną skałą, i jednocześnie prosić Go, by dał nam Ducha życia w oparciu o to, że Duch został już dany – zob. J 4,10.
 - 3. Jeśli odniesiemy śmierć Chrystusa do siebie i poprosimy Go w wierze, by dał nam Ducha, otrzymamy żywego Ducha, który jest obfitym zasobem życia – Flp 1,19.
- B. Zamiast przemówić do skały, Mojżesz nazwał Bożych ludzi buntownikami i uderzył dwa razy w skałę – Lb 20,9-11:
 - 1. Mojżesz potępił lud, uznawszy ich za buntowników, lecz sam zbuntował się przeciwko Bożemu słowu – w. 24; 27,14.
 - 2. Mojżesz był zły na lud i zrobił coś niewłaściwego – dwukrotnie uderzył skałę, przez co nie uświęcił Boga – 20,12:
 - a. Był zagniewany, podczas gdy Bóg taki nie był, czyli nie przedstawił właściwie Boga w Jego świętej naturze; uderzył dwukrotnie skałę, czyli nie zachował słowa Bożego w Jego ekonomii; a zatem wykroczył przeciwko świętej naturze Boga i Jego boskiej ekonomii.
 - b. Z tego powodu utracił prawo do wejścia do pięknej ziemi, chociaż on i Bóg byli ze sobą blisko i znać go można za towarzysza Boga (Wj 33,11).
 - c. W tym, co mówimy o Bożym ludzie i jak postępujemy wobec niego, nasza postawa powinna odpowiadać świętej Bożej naturze, a nasze czyny być zgodne z Jego boską ekonomią; to Go uświęci; w przeciwnym razie nasze słowa i czyny będą wyrazem buntu przeciwko Niemu i Go urażą.
 - d. Mojżesz powinien jedynie przemówić do skały, żeby wydała wodę (Lb 20,8); jeśli dzisiaj w taki sposób będziemy się rozprawiali z wojującym Bożym ludem, życie kościoła będzie chwalebne.

Obraz Bożego królestwa

Wersety biblijne: Wj 18; Mk 1,14-15; Mt 6,10.13; J 3,3.5; Rz 14,17; Kol 1,13.

I. Boże królestwo stanowi boską sferę, w której Bóg może zrealizować plan według upodobania swej woli – Mk 1,15; Ef 1,5:

- A. Boże królestwo stanowi sferę, w której Bóg może sprawować swoją władzę i zrealizować to, co zamierza – Mt 6,10.
- B. Boże królestwo to Boże rządy, panowanie, wraz z towarzyszącym im błogosławieństwem i radością – Lb 6,23-27; Kol 1,13.

II. Osiemnasty rozdział Księgi Wyjścia przedstawia obraz, typ Bożego królestwa, w którym zbudowano przybytek, Boże mieszkanie:

- A. Obraz ten ukazany jest po wojnie z Amalekiem, co wskazuje, że gdy ciało, które jest wrogiem Boga, zostaje pokonane, natychmiast nastaje królestwo (zob. Ga 5,17-25) i zbudowany zostaje kościół – Ciało Chrystusa (zob. 1 Krl 1 – 8):
 - 1. Aby zdać sobie sprawę z królestwa wraz z budowaniem kościoła, całkowicie odrzućmy ciało zarówno z jego dobrymi, jak i złymi aspektami – zob. Flp 3,3-10.
 - 2. Saul utracił królestwo, ponieważ nie do końca zniszczył Amaleka, tylko oszczędził to, co najlepsze, a co miało zostać zniszczone – 1 Sm 15,9 i przyp. 1.
 - 3. Doświadczenie pełnego Bożego zbawienia polega na tym, że królestwo nadchodzi, gdy Boży lud uwolni się od szatana (faraona) i świata (Egiptu) i gdy upadłe ciało (Amalek) zostanie pokonane oraz ujarzmione.
 - 4. Po pokonaniu Amaleka potrzebne jest królestwo, które będzie sferą, środowiskiem, w której zostanie zbudowane Boże mieszkanie na ziemi.
- B. Jetro, kapłan Madianitów, reprezentuje pogan, którzy zwracają się do Boga i zaczynają szukać Jego i Jego królestwa – Wj 18,1.5.10-12; Za 8,20-23.
- C. Sefora, żona Mojżesza, którą zdobył on dla siebie w czasie odrzucenia go przez Izraela (2,13-22), symbolizuje pogański kościół, zdobyty przez Chrystusa w czasie odrzucenia Go przez dzieci Izraela (Rz 11,11-25; zob. Rdz 41,45, przyp. 2); gdy nastanie królestwo, uczestniczyć w nim będą zwycięzcy w kościołach, którzy będą panującą w nim władzą (Obj 2,26-27; 20,4.6).
- D. W Księdze Wyjścia 18,13-26 przedstawiony jest obraz władzy i porządku w królestwie; Chrystus, którego symbolizuje Mojżesz, jest Głową władzy i pod Jego zwierzchnictwem panuje należyty porządek.

III. Ze względu na budowanie Bożego mieszkania na ziemi musimy prowadzić życie królestwa w kościele, który jest Bożym królestwem – Mt 16,18-19; Rz 14,17:

- A. Dzięki ewangelii królestwa Bóg podporządkowuje nas niebiańskiej władzy, byśmy stali się Jego królestwem, tymi, którymi rządzi Boża władza – Mt 24,14; Obj 1,5-6:
 - 1. Boże królestwo to ewangelia; aby zatem znać ewangelię, trzeba znać królestwo – Mk 1,14-15; Dz 8,12.
 - 2. Ewangelię się głosi, aby zbuntowani grzesznicy zostali zbawieni, mogli wejść do królestwa Bożego i do tego zostali przygotowani – Mt 4,17.
 - 3. Ewangelia królestwa wprowadza wierzących w sferę boskiego władania, aby mogli oni uczestniczyć w błogosławieństwach boskiego życia w boskim królestwie – 1 Tes 2,12.
- B. W Nowym Testamencie jest przedstawione najpierw królestwo, a potem kościół; rezultatem istnienia królestwa jest kościół – Mt 4,23; 16,18-19:
 - 1. Ewangelia królestwa wprowadza kościół, bo królestwo jest samym życiem, a kościół – wynikiem tego życia – 4,23; Dz 8,12.
 - 2. Królestwo to rzeczywistość kościoła, poza życiem królestwa więc nie można prowadzić życia kościoła – Mt 5,3; 16,18-19; Obj 1,5-6.9:
 - a. Rzeczywistością królestwa niebios (Mt 5–7) jest zawartość życia kościoła; bez rzeczywistości królestwa kościół jest pusty.
 - b. Skoro rezultatem życia królestwa jest życie kościoła, to prowadząc razem życie królestwa, prowadzimy też życie kościoła – Rz 14,17.

3. Bez królestwa, które jest rzeczywistością kościoła, kościół nie może zostać zbudowany – Mt 16,18-19:
 - a. Kościół powstaje dzięki władzy królestwa; gdy królestwo jest w stanie sprawować swą władzę nad gronem wierzących, wierzący ci budują się w kościół – Kol 1,13; 2,19; Ef 4,15-16.
 - b. Klucze do królestwa są dane po to, by umożliwić budowę kościoła – Mt 16,18-19; 18,18; zob. J 20,23.
 - c. Wierzący, który nie żyje w rzeczywistości królestwa, nie może zostać wbudowany w strukturę kościoła – Ef 2,22.
 4. Kościół jako Boże królestwo jest królestwem Syna Bożej miłości, najprzyjemniejszym i najczarniejszym miejscem, w którym poddani jesteśmy panowaniu w życiu, świetle i miłości – Kol 1,12-13.
- C. Królestwo Boże to boska sfera, do której można wejść, to sfera, która wymaga boskiego życia – J 3,3.5-6.15:
1. Królestwo to nie tylko rządy Boga, lecz także sfera boskiego życia – w. 3, 5-6, 15-16; 18,36:
 - a. W rzeczywistości panowanie nad nami Boga nie jest czymś zewnętrznym, ale wrodzoną zdolnością boskiego życia – Rz 8,2.
 - b. Królestwo Boże to organizm zbudowany z Bożego życia, które jest sferą życia dla Jego panowania; w sferze tej panuje On dzięki swemu życiu i wyraża siebie, Boską Trójcę, w boskim życiu – J 3,5; 15,1-8.16.26.
 - c. Do królestwa Bożego wchodzimy jedynie wtedy, gdy przyjmujemy Boga w Chrystusie jako życie i zdobywamy samego Boga; na tym polega odrodzenie – 3,5.15; 1 J 5,11-12.
 - d. Narodziliśmy się w królestwie Bożym i teraz boskie życie w naszym odrodzonym duchu zna to królestwo – J 3,5-6.
 - e. Żyjemy w Bożym królestwie, które jest sferą boskiego życia, dzięki odczuciu życia – Rz 8,6.
 2. Królestwo Boże to sfera światła – J 3,5; 8,12:
 - a. Boskie życie świeci w boskim świetle – 1,4; 8,12.
 - b. Światło to Bóg, który jaśnieje, wyraz Boga; gdy Bóg zostaje wyrażony, naturą tego wyrazu jest światło – 1 J 1,5.
 3. Królestwo Boże to sfera prawdy – J 8,32; 14,6; 18,37:
 - a. Prawda to Trójjedyny Bóg – Ojciec, Syn i Duch – wraz z Bożym Słowem – 14,6.16-17; 15,26; 16,13-15; 17,17; 1 J 5,6.
 - b. Prawdziwość to objawiona boska rzeczywistość, która staje się autentycznością i szczerością człowieka; dzięki temu człowiek może prowadzić życie, które odpowiada boskiemu światłu – 2 J 1; 3 J 1; J 4,23-24.
 4. Królestwo Boże to sfera łaski – 1,14.16-17:
 - a. Łaska to Trójjedyny Bóg w swoim wcieleniu, udzielany przez Ojca jako źródło, przez Syna jako pierwiastek oraz przez Ducha jako zastosowanie – 2 Kor 13,13.
 - b. Łaska to Bóg, który staje się naszą radością; łaska oznacza, że Bóg jest wszystkim, czyni wszystko i wszystkiego udziela – J 1,14; 1 P 5,10.
 5. Królestwo Boże to sfera pasienia – J 10,10-11.15-17; 21,15-17:
 - a. Pan pasie nas dzięki temu, że karmi nas sobą i w sobie jako pastwisku, że jest dla nas życiem i w nas żyje; to, że żyje w nas, w rzeczywistości jawi się Jego pasieniem – 10,9; 11,25; Kol 3,4.
 - b. W Bożym królestwie, które jest sferą boskiego życia, prowadzimy życie pasienia – J 21,15-17.
 6. Królestwo Boże to sfera chwały – 1,14.18; 17,22-24:
 - a. Chwała to wyraz Boga, Bóg wspaniale wyrażony – 12,41.
 - b. Boża chwała towarzyszy Jego królestwu; królestwo to sfera, w której Bóg sprawuje swoją władzę, dzięki czemu może wyrazić swoją chwałę – Mt 6,13; 1 Tes 2,12.
- D. Gdy prowadzimy życie królestwa w kościele, który jest Bożym królestwem, wspólnie budujemy się na mieszkanie Boże w duchu – Ef 2,22.

Królestwo kapłanów

Wersety biblijne: Wj 19,4-6a; 1 P 2,5,9; Obj 1,6; 5,10.

I. „Będziecie Mi królestwem kapłanów” – Wj 19,6a:

- A. Bóg wybrał naród Izraelitów, by stał się królestwem kapłanów; chciał, by wszyscy w narodzie byli kapłanami i by Jego zbawienie uzyskało królestwo kapłanów – w. 4:
 - 1. Pan wyprowadził dzieci Izraela z Egiptu, by uczynić je królestwem kapłanów, królestwem, w którym każdy jest kapłanem służącym Bogu; a zatem celem Boga było zdobycie narodu kapłanów – w. 6a:
 - a. Naród ten miał się różnić od innych narodów na ziemi, gdyż wszyscy w nim mieli być kapłanami – tymi, którzy żyją całkowicie dla Bożych spraw i Mu służą.
 - b. Każda osoba w tym narodzie miała jedno wyjątkowe zajęcie – służbę Bogu.
 - 2. Kapłani czekają na Boga i za Nim podążają, a ich praca polega na służbie Bogu; cały naród Izraela miał być narodem kapłanów służących Bogu; każdy w tym królestwie miał służyć wyłącznie Jemu – w. 6a; Rz 1,9.
- B. To, co ukazuje Stary Testament, jest jedynie obrazem; w Nowym Testamencie mamy rzeczywistość – 1 P 2,5,9:
 - 1. Boży zamysł wobec kościoła polega na tym, by każdy był kapłanem; jesteśmy królestwem kapłanów – Obj 5,10.
 - 2. Pan Jezus, Kapłan, wprowadził nas w kapłaństwo dzięki swojemu odkupieniu i teraz cały kościół powinien być kapłaństwem – 1,5-6.
 - 3. Wszyscy zbawieni ludzie są powołani do tego, by być kapłanami; co się tyczy naszej osoby – jesteśmy synami Boga (Ef 1,5; Hbr 2,10), co zaś się tyczy naszego duchowego zajęcia – jesteśmy kapłanami Boga (Obj 1,6; 5,10).
 - 4. Ponieważ jesteśmy kapłanami, przez cały dzień powinniśmy służyć Bogu w tym, czym się zajmujemy – Rz 1,9.

II. Aby zdać sobie sprawę z tego, kim jest kapłan, musimy widzieć wieczny Boży plan – Ef 3,11; Rdz 1,26:

- A. Boży plan polega na wbudowaniu się w grono ludzi, żeby być ich życiem i żeby oni mogli być Jego wyrazem – Ef 3,16-17a.21; Kol 3,4.
- B. Od początku do końca Biblii Bóg chce zyskać kapłaństwo; wszystko, co chwalebne w Biblii, wiąże się z tym kapłaństwem – Obj 21,11; 22,3b.
- C. Człowiek został przeznaczony i stworzony do tego, by przyjąć Boga, napełnić się Nim, przepoić i przesycać i by Bóg z niego wypływał; w ten sposób człowiek może stać się żywym wyrazem Boga; tak brzmi krótka definicja kapłana.

III. Kapłan nieustannie służy Bogu, dlatego jest szczególną osobą:

- A. Kapłan jest kimś, kto służy Bogu, radując się Bogiem w Chrystusie – Rz 1,9; Ga 5,22.
- B. Kapłan jest kimś, kto służy Bogu przez Chrystusa – rzeczywistość ofiar – 1 P 2,5.
- C. Prawdziwy kapłan Boga służy Mu wraz z Chrystusem, przez Niego i dzięki Niemu – Flp 1,8; Kol 1,27-28; 2,9-10.
- D. Kapłan jest kimś, kto raduje się Chrystusem – Flp 3,1; Ef 3,8.
- E. Kapłan jest kimś, kto żyje dzięki Chrystusowi; Chrystus jest jego pokarmem, odzieniem i mieszkaniem – J 6,57b; Ga 3,27; J 15,4.
- F. Kapłan jest kimś, kto ma styczność z Bogiem w zespoleniu się z Nim – 1 Kor 6,17.
- G. Kapłan jest kimś, kto całkowicie i dogłębnie zespolony jest z Bogiem – J 14,20.
- H. Kapłan jest kimś, kto staje się częścią Bożego mieszkania, Bożego domu – 1 P 2,5.
 - I. Kapłan jest kimś, kto niesie świadectwo Boga – Obj 1,2,9.
 - J. Kapłan jest kimś, kto usługuje Chrystusem innym – Rz 15,16; 2 Kor 4,5.
 - K. Kapłan jest kimś, kto wnosi człowieka w społeczność z Bogiem i Boga w społeczność z człowiekiem – 1 J 1,3.
 - L. Kapłan jest kimś, kto buduje mieszkanie Boga – Ef 2,21-22.
 - M. Kapłan jest kimś, kto trzodzi się jako kapłan Bożej ewangelii – Rz 15,16.

IV. Być kapłanem to nie przede wszystkim czynić coś dla Pana, ale być zawładniętym przez Niego – Ef 3,17a:

- A. Główna funkcja, jaką pełni kapłan, to nie praca, ale spędzanie czasu w obecności Pana, dopóki nie stanie się on jedno z Panem w duchu – 2 Kor 3,18; 1 Kor 6,17.
- B. Pan chce, byśmy otworzyli się na Niego i pozwolili Mu w nas wejść i nas napęlić, przepoić i być z nami jedno; wówczas On uczyni coś przez nas, a cokolwiek On czyni, z Niego wypłyne – Obj 22,1-2.
- C. Bóg pragnie kapłaństwa, czyli zbiorowego człowieka, który jest Nim przepojony i przesycony – Ef 3,17a; 4,23-24; 5,18b:
 - 1. Jeśli będziemy przepojeni i przesycony chwałą Pana, będziemy z Nim jedno, a w Nim jedno ze sobą nawzajem – 2 Kor 3,18; J 17,22.24.
 - 2. Jeśli zdamy sobie sprawę z pragnienia Boga, w pełni się na Niego otworzymy, a On zaleje nas sobą – Ef 1,5.9; 3,17a.
 - 3. Z tego kapłaństwa wypływa wszelka chrześcijańska praca i służba – Dz 13,1-2.

V. Ponieważ jesteśmy królestwem kapłanów, jesteśmy zarówno świętym, jak i królewskim kapłaństwem – Obj 5,10; 1 P 2,5.9:

- A. Symbolem świętego kapłaństwa jest porządek Aarona, symbolem zaś królewskiego kapłaństwa – porządek Melchizedeka – Wj 29,1.4; Rdz 14,18; Hbr 2,17; 6,20.
- B. Porządek Aarona jest świętym porządkiem – 1 P 2,5:
 - 1. Być świętym to być oddzielnym od tego, co światowe, dla Boga – 1,16.
 - 2. Święty porządek jest porządkiem oddzielnym od tego, co pospolite, do tego, co boskie i do użytku Pana.
 - 3. Święci kapłani są oddzieleni do tego, by udawać się do Boga i reprezentować Boży lud – 2,5.
- C. Porządek Melchizedeka jest królewskim porządkiem – w. 9; Rdz 14,18:
 - 1. Melchizedek był królem i królewskim kapłanem – Hbr 7,1.
 - 2. Królewscy kapłani pochodzą od Boga i dbają o Boży lud, tak samo jak Melchizedek pochodził od Boga i wyszedł Abrahamowi na spotkanie, by usłużyć mu chlebem i winem – Rdz 14,18-19.
- D. Z jednej strony, jesteśmy świętymi kapłanami, którzy udają się do Boga, reprezentując Boży lud; z drugiej strony, jesteśmy królewskimi kapłanami, którzy przychodzą od Boga do ludu, reprezentując Boga – 1 P 2,5.9:
 - 1. Święte kapłaństwo składa Bogu duchowe ofiary (w. 5), królewskie kapłaństwo zaś rozgłasza cnoty Boga (w. 9).
 - 2. Święci kapłani składają Bogu ofiary, gdyż mają na względzie lud, a królewscy kapłani ogłaszają ludowi Boże rzeczy.
 - 3. Jesteśmy świętymi kapłanami i królewskimi kapłanami, którzy chodzą w dwie strony.

VI. Budowanie Bożego domu wiąże się z kapłaństwem i od niego zależy – Wj 19,6a; 25,8-9; Za 6,12-13; 1 P 2,5:

- A. Budowlą Boga, czyli Bożym mieszkaniem, jest kapłaństwo; święte kapłaństwo jest duchowym domem – Ef 2,21-22; 1 P 2,5.
- B. Kapłaństwo podtrzymuje budowlę kościoła; jeśli nie ma kapłaństwa, niemożliwe staje się budowanie kościoła.
- C. Budowanie kościoła zależy od tego, czy święci będą nieśli kapłaństwo przed Bogiem – Hbr 3,6; 6,20; 7,26; 8,1; 10,19.
- D. Jeśli chętnie będziemy przychodzili do Boga, mieli z Nim społeczność, żyli przed Nim i pozwalali Mu przez nas płynąć, to będziemy radowali się bogactwami Chrystusa i wyrażali w pełni Jego chwałę; w ten sposób będziemy nieśli świadectwo kościoła, a pośród nas będzie zachodziło budowanie kościoła – 11,6; 1 J 1,3; Ef 3,8; 2,21-22.
- E. Aby odzyskać swoją budowlę, Bóg musi w pierw odzyskać kapłaństwo – Ezd 1,1-4; 7,1-7.

VII. Pańskie odzyskiwanie to odzyskiwanie kapłaństwa – Za 3,1-5; 6,12-13; Ag 1,8.12.14:

- A. Pan potrzebuje dzisiaj grona wierzących, którzy wejdą do Jego obecności, a nawet w Niego samego, by na koniec stać się z Nim jedno – Hbr 10,19; 2 Kor 3,18; J 17,22.24.
- B. Gdy Pan uzyska takie kapłaństwo – królestwo kapłanów – swobodnie wypłyne i przeprowadzi swą wolę w celu wypełnienia odwiecznego zamysłu – Ef 1,5.9.11; Flp 2,13; Obj 4,11.